

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en lag om elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin. Samtidigt upphävs lagen om kompensering av indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter. Med det stöd som avses i propositionen ersätts de indirekta kostnader som utsläppshandeln medför för de sektorer som anges i lagen. Storleken på det stöd som ska betalas beror bland annat på priset på en utsläppsrätt och verksamhetsutövarens elförbrukning eller produktionsvolym. Syftet med lagen är att trygga industrins kostnadskonkurrenskraft och styra verksamhetsutövarna till att utveckla sin industriella produktion så att den blir mer klimatneutral. Användningen av stödet är förenad med villkor som de verksamhetsutövare som får stöd ska iakttä.

Propositionen hänför sig till tilläggsbudgetpropositionen för 2022 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft sommaren 2022. Ikraftträdandet av lagen förutsätter att Europeiska kommissionen har godkänt det statliga stöd som ingår i lagförslaget.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	4
1 Bakgrund och beredning.....	4
1.1 Bakgrund.....	4
1.2 Beredning.....	5
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	5
2.1 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i Europeiska unionen.....	5
2.2 EU:s regler om statligt stöd.....	6
2.3 Bedömning av nuläget på nationell nivå.....	7
2.3.1 Kostnaderna för utsläppshandeln i elpriset.....	7
2.3.2 Kompensationsstöd.....	7
2.4 Nuläget i konkurrentländerna.....	9
2.5 Inkomster från auktionering av utsläppsrätter.....	9
3 Mål9	
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	10
4.1 De viktigaste förslagen.....	10
4.1.1 Inledning.....	10
4.1.2 Förutsättningar för beviljande av elektrifieringsstöd.....	10
4.1.3 Beloppet av det elektrifieringsstöd som beviljas.....	11
4.1.4 Villkor för användning av stödet.....	12
4.1.5 Myndighetsavgifter och tillsyn.....	13
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna.....	13
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser.....	13
4.2.2 Miljökonsekvenser.....	19
5 Alternativa handlingsvägar.....	20
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser.....	20
5.2 Handlingsmodeller som planeras eller används i andra medlemsstater.....	22
6 Remissvar.....	23
6.1 Utlåtande av rådet för bedömning av lagstiftningen.....	24
6.2 Utlåtande av rådet för bedömning av lagstiftningen.....	25
7 Specialmotivering.....	26
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag.....	40
9 Ikraftträdande.....	40
10 Förhållande till andra propositioner.....	40
11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	40
LAGFÖRSLAG.....	43
Lag om elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin.....	43
BILAGA 1.....	51
SEKTORER OCH DELSEKTORER SOM LÖPER AVSEVÄRD RISK FÖR KOLDIOXIDLÄCKAGE OCH ÄR BERÄTTIGADE TILL STÖD.....	51
BILAGA 2.....	52
EFFEKTIVITETSRIKTMÄRKEN FÖR ELFÖRBRUKNING FÖR VISSA PRODUKTER SOM OMFATTAS AV NACE-KODERNA I BILAGA 1.....	52
BILAGA 3.....	59

RP 36/2022 rd

FASTSTÄLLANDE AV EFFEKTIVITETSRIKTMÄRKEN FÖR ELFÖRBRUKNING FÖR PRODUKTER FÖR VILKA UTBYTBARHETEN MELLAN ELEKTRICITET OCH BRÄNSLE HAR FASTSTÄLLTS	59
FÖRORDNINGSUTKAST	60
Statsrådets förordning om elektrifieringsstöd till den energintensiva industrin	60

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Bestämmelser om Europeiska unionens utsläppshandelssystem finns i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, nedan *utsläppshandelsdirektivet*.

Genom utsläppshandeln strävar man inom EU efter att gemensamt på ett kostnadseffektivt sätt minska de växthusgasutsläpp som orsakar klimatförändringen. I utsläppshandelssystemet bildas ett pris för växthusgasutsläppen vilket medför direkta kostnader för de aktörer som omfattas av utsläppshandeln. Utsläppshandeln orsakar också indirekta kostnader när kostnaderna för utsläppshandeln överförs till priset på den el som förbrukas. Denna kostnad är särskilt stor för exportintensiva industrisektorer som använder mycket el. Så länge som dessa aktörers globala konkurrenter inte har motsvarande kostnadsbelastning är det möjligt att de indirekta kostnaderna ökar risken för så kallat koldioxidläckage. Med koldioxidläckage avses en eventuell ökning av utsläppen av växthusgaser på global nivå när företag flyttar eller etablerar produktion utanför Europeiska unionen, eftersom de inte kan överföra kostnaderna för EU:s system för handel med utsläppsrätter till sina kunder utan en betydande minskning av marknadsandelen.

I utsläppshandelsdirektivet har risken för koldioxidläckage beaktats på två olika sätt. De direkta kostnaderna för utsläppshandeln ersätts på EU-nivå i enlighet med de harmoniserade reglerna för gratis tilldelning av utsläppsrätter till särskilt definierade sektorer som omfattas av utsläppshandeln genom att gratis bevilja dem utsläppsrätter. Enligt utsläppshandelsdirektivet ska indirekta kostnader som orsakas av utsläppshandeln ersättas genom ekonomiska åtgärder som tas i bruk nationellt. Kommissionen utfärdade den 21 september 2020 ett meddelande 2020/C 317/04 om riktlinjer för vissa statliga stödåtgärder inom ramen för systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser efter 2021, nedan *riktlinjerna för statligt stöd* eller *riktlinjerna*. I dessa riktlinjer anger kommissionen villkoren för när stödåtgärder inom ramen för EU:s utsläppshandelssystem kan anses som förenliga med den inre marknaden enligt artikel 107.3 c i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan *EUF-fördraget*. De principer som fastställs i riktlinjerna tillämpas på de ekonomiska åtgärder som anges i utsläppshandelsdirektivet och genom vilka medlemsstaterna ska ersätta de indirekta kostnaderna.

Statsminister Marins regering kom vid budgetförhandlingarna hösten 2020 överens om att ett elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin ska tas i bruk. Stödet sporrar till allt effektivare klimatneutral produktion och till elektrifiering av energiintensiva företag och beaktar kostnadskonkurrenskraften. Elektrifieringsstödet bereds för 2021–2025 och det bereds som ett stöd i enlighet med de uppdaterade riktlinjerna för statligt stöd. Vid halvtidsöversynen våren 2021 enades statsminister Marins regering om preciseringar i fråga om elektrifieringsstödet. Regeringen fastställde att 25 procent av de indirekta kostnaderna årligen ska ersättas till stöd-mottagarna, dock så att stödsystemets årliga kostnad inte får överstiga 150 miljoner euro. Regeringen kom också överens om villkoren för användningen av stödet och om tidtabellen för genomförandet av dem.

För att stödsystemet ska kunna införas krävs det att Europeiska kommissionen har godkänt det.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet i samarbete med Energimyndigheten. Lagförslaget har behandlats hösten 2020 samt vintern och våren 2021 i en arbetsgrupp för lagen om utsläppshandel som leds av arbets- och näringsministeriet. I arbetsgruppen finns representanter för de centrala myndigheterna inom utsläppshandeln, industrisektorerna och andra intressentgrupper.

Arbets- och näringsministeriet lät 2021 AFRY Management Consulting Oy göra en utredning om genomförandet av stödet i Finland i enlighet med riktlinjerna för statligt stöd. Med hjälp av utredningen är det möjligt att göra kalkylmässiga bedömningar av konsekvenserna av elektrifieringsstödet samt av konsekvenserna av det villkor som ställs på användningen av det nationella stödet.

Beredningsunderlaget till propositionen finns i statsrådets tjänst för projektinformation på adressen valtioneuvosto.fi/sv/projekt med identifieringskod TEM004:00/2021.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i Europeiska unionen

Prissättningsystemen för koldioxidutsläpp håller på att bli allmänna globalt sett. Förutom i Europeiska unionen har man tagit eller håller på att ta i bruk utsläppshandelssystem, koldioxidskatter och andra avgifter bland annat i Förenta staterna och Kanada på delstatnivå, samt i Sydkorea och i Kina. Införande av prissättning på koldioxidutsläpp jämnar ut den internationella konkurrensen. Vid jämförelse av olika system bör man dock beakta bland annat ambitionen i fråga om minskningsmålen, sättet att fördela utsläppsrätter och reglerna för gratis tilldelning av utsläppsrätter. Tills vidare är priset på koldioxidutsläppen högre inom EU-området än i andra länder och de åtgärder enligt utsläppshandelsdirektivet som minskar risken för koldioxidläckage är motiverade.

Målen, metoderna och den reglering som behövs för EU:s klimatpolitik ses regelbundet över med beaktande av den internationella utvecklingen och ansträngningarna för att uppnå de långsiktiga målen i Parisavtalet. Utsläppshandelssystemet revideras så att det är i harmoni med EU:s ram för klimatpolitiken. Genom en ändring av utsläppshandelsdirektivet 2018 reviderades utsläppshandelssystemet inför de handelsperioder som inleds efter 2020, i synnerhet handelsperioden 2021–2030. Genom ändringen genomförs det mål att gradvis minska växthusgasutsläppen med 43 procent från 2005 års nivå fram till 2030.

År 2020 kom Europeiska unionen överens om ett nytt, mer ambitiöst mål för minskning av utsläppen av växthusgaser med minst 55 procent från 1990 års nivå fram till 2030 och att uppnå klimatneutralitet på EU-nivå före 2050. Förpliktelserna har skrivits in i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 (europeisk klimatlag), nedan *den europeiska klimatlagen*. Sommaren 2021 lade kommissionen fram förslag till rättsakter i det så kallade femtiofemprocentpaketet, Fit for 55, genom vilka målen i den europeiska klimatlagen genomförs. Det har också föreslagits betydande ändringar i fråga om utsläppshandelns ambition och omfattning. Förhandlingarna om direktivförslagen inleds hösten 2021 mellan parlamentet, kommissionen och medlemsstaterna. Kommissionens mål är att de föreslagna ändringarna i utsläppshandelsdirektivet ska träda i kraft 2024.

Som en del av femtiofemprocentpaketet föreslår kommissionen också ändringar i metoderna för att motverka koldioxidläckage. Från och med 2026 ska den nya gränsjusteringsmekanismen för koldioxid ersätta gratistilldelningen av utsläppsrätter inom de sektorer som omfattas av den nya mekanismen. Ändringen träder i kraft stegvis så att gratistilldelningen upphör helt 2035. Dessutom föreslås det ändringar i fastställandet av riktmärkena för gratistilldelningen, och gratistilldelningen blir delvis också villkorlig. I förslaget görs det fortfarande möjligt att ersätta indirekta kostnader fram till 2030. I kommissionens konsekvensanalys konstateras att femtiofemprocentpaketet och de ändringar som föreslås i utsläppshandelsdirektivet kommer att ha konsekvenser för grunderna för ersättning av indirekta kostnader. De behövliga ändringarna kommer att tas in i riktlinjerna för statligt stöd. Uppskattningen är att ändringarna tas in i riktlinjerna från och med 2026, då också de ändringar som behövs görs i riktlinjerna i fråga om de riktmärken som uppdateras i mitten av utsläppshandelsperioden.

Till följd av de ändringar som gjorts i utsläppshandelssystemet och de skärpta utsläppsminskningmålen har priset på en utsläppsrätt på kort tid stigit till en nivå där priset förväntades ligga först om flera år. Det genomsnittliga auktionspriset under perioden 01/2021–06/2021 var 45,10 euro, medan det genomsnittliga priset för tidsperioden ett år tidigare var 21,57 euro. Under hösten 2021 har prisnivån varierat mycket kraftigt mellan 60 och 90 euro. Det högre priset på en utsläppsrätt höjer också avsevärt de indirekta kostnaderna för utsläppshandeln.

2.2 EU:s regler om statligt stöd

EU:s regler om statligt stöd grundar sig på artiklarna 107–109 i EUF-fördraget. Enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Enligt EUF-fördraget är alltså statligt stöd i regel oförenligt med den inre marknaden.

Det finns dock undantag från huvudregeln. I vissa fall anses statligt stöd vara direkt förenligt med den inre marknaden och i vissa fall kan statligt stöd anses vara förenligt med den inre marknaden om vissa villkor uppfylls. I många fall ska medlemsstaterna på förhand underrätta (dvs. notifiera) kommissionen om planerade stöd och stödsystem, varefter kommissionen fattar beslut om huruvida stödet är förenligt med den inre marknaden.

Enligt exempelvis artikel 107.3 c kan som förenligt med den inre marknaden anses stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. Enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget ska kommissionen underrättas i så god tid att den kan yttra sig om alla planer på att vidta eller ändra stödåtgärder. Syftet med anmälningsförfarandet är att säkerställa att stöden är förenliga med den gemensamma marknaden. En stödåtgärd kan inte tas i bruk förrän kommissionen har godkänt stödsystemet.

I riktlinjerna för statligt stöd inom utsläppshandeln har kommissionen fastställt villkoren för när stödåtgärder inom ramen för EU:s utsläppshandelssystem kan anses som förenliga med den inre marknaden enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget. Elektrifieringsstödet bereds som ett stöd enligt riktlinjerna och för det ansöks om kommissionens godkännande innan lagen träder i kraft.

Kommissionen har den 21 februari 2022 lämnat ett förslag till ändring av riktlinjerna för statligt stöd. Ändringarna väntas träda i kraft i mars 2022. Ändringarnas konsekvenser för elektrifieringsstödet kommer att bedömas.

2.3 Bedömning av nuläget på nationell nivå

2.3.1 Kostnaderna för utsläppshandeln i elpriset

Finland utgör en del av en regional elmarknad som utöver de nordiska länderna dessutom omfattar de baltiska länderna. Marknaden håller på att utvidgas till hela Europa. En stor del av partihandeln med el bedrivs på elbörsen Nord Pool vars pris på dagen före-marknaden allmänt används som jämförpris i den övriga elhandeln. Marknadsparterna ger för varje timme på dygnet sitt köp- och säljanbud, som sedan behandlas på samma auktion för hela Europa. Priset på börsen baserar sig i praktiken på kostnaderna för det kraftverk vars rörliga produktionskostnader för elen varit högst, den så kallade formen för marginalproduktion, som varierar varje timme. Förmånsordningen för rörliga produktionskostnader bestämmer alltså kraftverkens driftordning. Marginalproduktionsanläggningen har tillsviare ofta varit en anläggning som använder fossilt bränsle, vars produktionskostnader höjs av priset på utsläppsrätten, som ska köpas för de utsläpp som uppkommer vid förbränningen av bränslet. Produktionskostnaderna inklusive kostnaderna för utsläppshandeln överförs till marknadspriset på el.

Priset på en utsläppsrätt har stigit med nästan 50 procent under 2021, vilket har ökat elproduktionskostnaderna betydligt. Priset på en utsläppsrätt påverkas förutom av variationer i efterfrågan och utbud också av de klimatpolitiska målen och ändringarna i bestämmelserna om utsläppshandeln. För att de mål för minskning av utsläppen som ställts upp för systemet ska kunna nås är det viktigt att utsläppshandelspriset, oberoende av konjunkturläget, styrs mot tekniker med lägre utsläpp. Inom utsläppshandeln används en marknadsstabiliseringsmekanism som bland annat syftar till att utjämna de variationer i utsläppshandeln som beror på konjunkturerna så att prisstyrningen ska förbli så stark som möjligt.

Utöver priset på en utsläppsrätt påverkas elpriset av tillgången till förmånligare och utsläppssnållare produktionsformer. På den nordiska marknaden har väderförhållandena en central inverkan på tillgången till vind- och vattenkraft. På grund av den begränsade kapaciteten för elöverföring är områdespriset för Finland tills vidare en stor del av tiden högre än det nordiska systempriset. Detta förväntas fortsätta ända tills kärnkraftverksenheten Olkiluoto 3 tas i drift. Förbindelserna med marknaderna på den europeiska kontinenten ökar de centraleuropeiska och baltiska ländernas inverkan på prisutvecklingen även i de nordiska länderna. Exempelvis hösten 2021, när de nordiska vattenresurserna var små, påverkade det höga priset på de bränslen som användes i Centraleuropa och Baltikum, särskilt på naturgas, också prisnivån i Finland. Partipriset på el har varierat betydligt under de senaste åren, områdespriset i Finland var i genomsnitt 44 euro 2019, i genomsnitt 29 euro 2020 och i genomsnitt 54 euro från januari till augusti 2021. Prisutvecklingen under de kommande åren är förenad med stora osäkerhetsfaktorer.

Det totalpris som industrianläggningarna betalar för elen påverkas dessutom av elöverföring och avgifter av skattenatur. Elpriset varierar beroende på anskaffningssättet för elen och på avtal. Enligt Statistikcentralens statistik Pris på elektricitet enligt konsumenttyp var det totala mervärdesskattebelagda priset på el för företags- och samfundskunder (konsumtion 70 000–150 000 MWh/år) i genomsnitt 60,10 euro/MWh 2020. Eventuella skatteåterbäringar har inte beaktats i priset. Sätten för elanskaffning inom de industrisektorer som omfattas av stödet behandlas i avsnitt 4.1.3.

2.3.2 Kompensationsstöd

De indirekta kostnaderna för utsläppshandeln kan i enlighet med utsläppshandelsdirektivet kompenseras genom stödprogram som fastställs nationellt. I Finland har det 2016–2020 funnits

RP 36/2022 rd

ett system med kompensationsstöd för indirekta kostnader för utsläppshandeln. Systemet baserar sig på kommissionens riktlinjer för vissa statliga stödåtgärder inom ramen för systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser efter 2012 (2012/C 158/04). Bestämmelser om stödet finns i lagen om kompensering av indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter (138/2017) och i statsrådets förordning om kompensering av indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter (311/2017). Statsminister Marins regering kom vid budgetförhandlingarna hösten 2020 överens om att kompensationsstödet i dess nuvarande form upphör. Stöd enligt den nuvarande formen kan sökas och beviljas för sista gången 2021.

Sektor	Utbetalt stöd euro/år			
	2017	2018	2019	2020
Järnmalmsutvinning (13.10)	-	-	-	-
Brytning av kemiska mineral, tillverkning av gödselmedel och kväveprodukter (14.30 och 24.15)	767 578	532 930	571 389	1 480 610
Tillverkning av garn av bomullstyp (17.11)	-	-	-	-
Tillverkning av läderkläder (18.10)	-	-	-	-
Massa- och papperstillverkning (21.11 och 21.12)	23 835 055	16 734 410	18 231 709	46 710 950
Tillverkning av andra oorganiska och organiska baskemikalier (24.13 och 24.14)	288 999	2 256 870	244 665	6 260 846
Basplastframställning (24.16)	848 542	589 143	641 902	1 644 599
Konstfibertillverkning (24.70)	-	-	-	-
Framställning av järn, stål och ferrolegeringar (27.10)	6 461 219	4 485 128	4 887 761	12 522 796
Framställning av aluminium (27.42)	-	-	-	-
Framställning av bly, zink och tenn (27.43)	2 631 432	1 827 005	1 990 617	5 100 104
Framställning av koppar (27.44)	472 157	327 819	357 176	915 110
Sammanlagt	37 905 981	26 753 304	29 124 219	74 635 015

I tabellen ovan anges det stöd som Energimyndigheten, som är stödmyndighet, betalat sektorsvis 2017–2020. Årligen har cirka 60 anläggningar beviljats stöd, av vilka cirka hälften hör till sektorn för skogsindustri. Stödet har beräknats på grundval av den genomsnittliga elförbrukningen eller produktionen, det tillämpliga riktmärket, priset på utsläppsrätten, den regionala koldioxidutsläppsfaktorn och den nationella stödnivån under anläggningens referensperiod. Den nationella stödnivån har varit sjunkande i stödprogrammet. Också den högsta stödnivån som föreslås i riktlinjerna för statligt stöd sjönk 2013–2020 från 85 procent till 75 procent. Den nationella stödnivån som tillämpats i Finland har varit hälften av den stödnivån som riktlinjerna gör möjlig. I tabellen nedan presenteras de nationella stödnivåer som tillämpats 2016–2020 samt priserna på en utsläppsrätt.

	2016	2017	2018	2019	2020
Nationell stödnivå (%)	40	40	40	37,5	37,5
Det pris på en utsläppsrätt som ska tillämpas vid beräkningen (euro/tCO ₂)	7,72	5,36	5,84	15,96	24,92

Med iakttagande av kommissionens beräkningsformel har nivån på kompensationsstödet per megawattimme varierat mellan 1,5 och 4 euro under stödprogrammet 2016–2019. Stödet per anläggning påverkades dessutom bland annat av det riktmärke som skulle tillämpas. Ersättandet av de indirekta kostnaderna för handeln med utsläppsrätter är en del av de ramar för utsläppshandeln inom vilka industrins konkurrenskraft tryggas vid genomförandet av EU:s mer ambi-

tiösa klimatpolitik i förhållande till konkurrentländerna. Gratis tilldelning av utsläppsrätter genom harmoniserade EU-regler är en annan central del av denna helhet. Båda mekanismerna, gratistilldelningen av utsläppsrätter för direkta kostnader och ersättandet av indirekta kostnader genom nationella stödprogram baserar sig på det gällande utsläppshandelsdirektivet, där det finns bestämmelser om åtgärder för att bekämpa koldioxidläckage. Företagens konkurrenskraft påverkas förutom av de extra kostnader som utsläppshandeln medför också av flera andra faktorer med vittgående verkningar såsom valutakurser, geografiskt läge, arbetskraftskostnader, beskattning och andra stöd. Kompensationsstödet är en del av denna helhet och den exakta effekten av kompensationsstödet kan inte specificeras på grund av andra faktorer som påverkar konkurrenskraften.

2.4 Nuläget i konkurrentländerna

De sektorer som är berättigade till elektrifieringsstöd står för en avsevärd andel av Finlands bruttonationalprodukt. År 2019 var den sammanlagda andelen av metallförädlingen och tillverkningen av papper och pappers- och kartongprodukter 2,31 procent. Samma sektors andel av bruttonationalprodukten var 1,04 procent i Tyskland och 1,72 procent i Sverige. De sektorer som är berättigade till stöd är utsatta för hård global konkurrens. I de viktigaste konkurrentländerna utanför EU, såsom Kina, tillämpas tills vidare inte en lika stark prisstyrning som i EU:s utsläppshandel. Kinas andel av bland annat stålproduktionen i världen har ökat betydligt under de senaste årtiondena och importen från länderna i Fjärran Östern till EU-området har ökat. Energin är en av de viktigaste kostnadsfaktorerna inom industrin och priset på den varierar mellan marknadsområdena. Övergången av priset på en utsläppsrätt till elpriset är en kostnadsfaktor som konkurrenterna utanför EU inte anses ha i motsvarande utsträckning. Inom de sektorer som omfattas av stödet, såsom kemiindustrin, baserar sig färdplanerna för klimatneutralitet i hög grad på elektrifiering. Därför kommer betydelsen av konkurrenskraftig el att framhävas ytterligare under de kommande åren.

2.5 Inkomster från auktionering av utsläppsrätter

Auktioneringen av utsläppsrätter på marknaden innebär inkomster som hör till medlemsstaterna enligt den fördelningsnyckel som fastställts i utsläppshandelsdirektivet. I utsläppshandelsdirektivet uppmanas medlemsstaterna att använda minst 50 procent av inkomsten eller motsvarande belopp till de klimatåtgärder som fastställs i direktivet. Finlands auktionsintäkter intäktsförs till staten som allmänna medel, de har inte öronmärkts för klimatåtgärder eller ersättning för indirekta kostnader. I tabellen nedan presenteras Finlands auktionsintäkter 2016–2020.

	2016	2017	2018	2019	2020
Auktionsintäkter, miljoner euro	71	95	252	220	221

Utsläppshandelsdirektivet ändrades 2018 så att medlemsstaterna ska sträva efter att de stödprogram som syftar till ersättning av indirekta kostnader inte årligen ska överstiga 25 procent av inkomsterna från auktioneringen.

3 Mål

Propositionen har ett nära samband med regeringens mål att trygga industrins kostnadskonkurrenskraft och förebygga risken för koldioxidläckage. Stödet riktas till sådana kostnader som konkurrenter från tredjeländer till företag som är verksamma på den internationella marknaden inte har på grund av olika klimatmål och regleringsmiljöer.

Syftet med propositionen är också att styra de sektorer som omfattas av stödet att investera och utveckla sin industriella verksamhet så att den blir mer klimatneutral. För att målet ska nås på ett kostnadseffektivt sätt förutsätts att stödmottagarna använder minst 50 procent av det stöd som beviljats dem till utvecklingsåtgärder som syftar till att minska utsläppen, förbättra energieffektiviteten eller öka andelen förnybar energi i energiförbrukningen.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

4.1.1 Inledning

Berättigade till elektrifieringsstöd är verksamhetsutövare som är verksamma inom sektorer eller delsektorer som i enlighet med riktlinjerna för statligt stöd anses löpa avsevärd risk för koldioxidläckage på grund av de indirekta kostnader som EU:s utsläppshandelssystem medför för elpriset. Alla sektorer och delsektorer som räknas upp i riktlinjerna för statligt stöd är berättigade till stöd. Bland sektorerna finns sådana för Finland viktiga sektorer som framställning av järn, stål och ferrolegeringar, tillverkning av papper, kartong och papp, massatillverkning samt tillverkning av produkter av raffinerad petroleum. De sektorer och delsektorer som är berättigade till stöd räknas upp i bilaga 1 till lagförslaget.

4.1.2 Förutsättningar för beviljande av elektrifieringsstöd

Stöd ska beviljas verksamhetsutövare inom de sektorer och delsektorer som är berättigade till stöd på basis av de indirekta kostnaderna för granskningsåren 2021–2025. Stödet ska sökas och betalas ut året efter granskningsåret. Stöd som betalas på basis av kostnaderna under 2021 ska således sökas 2022 och stödet betalas ut 2022.

Stöd ska beviljas verksamhetsutövare inom de sektorer och delsektorer som är berättigade till stöd på basis av de indirekta kostnaderna för granskningsåren 2021–2025. Stödet ska sökas och betalas ut året efter granskningsåret. Stöd som betalas på basis av kostnaderna under 2021 ska således sökas 2022 och stödet betalas ut 2022.

En förutsättning för beviljande av elektrifieringsstöd är att verksamhetsutövaren kan visa att denna har utfört en energibesiktning enligt energieffektivitetslagen (1429/2014) eller att verksamhetsutövaren har befriats från energibesiktning med stöd av 7 § i energieffektivitetslagen. Förutsättningen motsvarar villkoret 54 i riktlinjerna för statligt stöd, enligt vilket stödmottagaren ska iaktta skyldigheten att genomföra en energibesiktning enligt artikel 16.8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG, nedan *energieffektivitetsdirektivet*. Besiktningen kan utföras antingen som en fristående besiktning eller inom ramen för ett certifierat energiledningssystem eller miljöledningssystem, till exempel EU:s miljölednings- och miljörevisionsordning (EMAS). Energieffektivitetslagen förpliktar stora företag att genomföra en energibesiktning av företaget med fyra års mellanrum. Energibesiktningar krävs inte av företag som är med i energieffektivitetsavtalet och som har ett certifierat energieffektivitetssystem (ETJ+), ett certifierat ISO 50 001-system eller ett certifierat ISO 14 001-system och ETJ+. Största delen av de verksamhetsutövare som omfattas av elektrifieringsstödet omfattas redan nu av skyldigheten enligt energieffektivitetslagen. För att man ska kunna försäkra sig om saken bör detta säkerställas med den verksamhetsutövare som ansöker om stöd i samband med behandlingen av ansökan. Skyldigheten att utföra besiktningar blir ny för några små och medelstora företag som har rätt att ansöka om elektrifieringsstöd. Eftersom

besiktningen kräver tid och resurser av verksamhetsutövarna, räcker det att små och medelstora företag visar att de fullgjort skyldigheten året efter det första året stöd har beviljats.

En förutsättning för beviljande av elektrifieringsstöd är att verksamhetsutövaren kan visa att minst 30 procent av dennes sammanlagda elförbrukning har producerats från koldioxidfria källor i fråga om de anläggningar på basis av vars uppgifter stöd söks. Villkoret motsvarar villkoret i punkt 55 b i riktlinjerna för statligt stöd. Lämpligheten av övriga villkor i punkt 55 i riktlinjerna beskrivs närmare i avsnitt 5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser. Skyldigheten gäller också små och medelstora stödmottagare. Med en koldioxidfri källa avses produktion av el som inte ger upphov till några koldioxidutsläpp. Enligt AFRY Management Consulting Oy:s utredning kan till sådan produktion i Finland räknas bland annat kärnkraft, vattenkraft och vindkraft. Utgående från detta antagande härstammar 70 procent av elproduktionen i Finland år 2020 från koldioxidfria källor. Vid bedömningen av om villkoret uppfylls ska också den el som produceras med andra förnybara energikällor, såsom biomassa, i detta sammanhang betraktas som en koldioxidfri källa. Enligt utsläppshandelsdirektivet är de beräknade koldioxidutsläppen från biomassa som uppfyller hållbarhetskriterierna noll. När också biomassa räknas som en koldioxidfri källa härstammar 85 procent av elproduktionen i Finland år 2020 från koldioxidfria källor. De verksamhetsutövare som omfattas av stödet och som besvarade enkäten i samband med utredningen av AFRY Management Consulting Oy skaffar sin el i första hand på börsen eller genom bilaterala avtal, som också huvudsakligen är börsel. Dessutom tillämpas också långfristiga energiköpsavtal. Stödmottagarna inom skogsindustrin har egen el- och värmeproduktion, till exempel vattenkraft, som höjer andelen förnybar el inom hela branschen. Denna egna produktion använder också fossila bränslen. Andelen utsläppsfri el av aktörernas elanskaffning är redan nu klart högre än den 30 procent som anges i kommissionens villkor. Också genom att köpa marknadsel överskrider aktören kravet på 30 procent. Utredningen visade att den minsta andelen utsläppsfri el fanns hos en aktör inom skogsindustrin (38 procent), och den största andelen (100 procent) fanns likaså hos en aktör inom skogsindustrin. I fråga om förnybar el var den minsta andelen 2 procent och den största andelen 100 procent. Andelarna för utsläppsfri och förnybar el har beräknats som ett aritmetiskt medelvärde för varje anläggning elförbrukning, på basis av de uppgifter som aktörerna lämnat.

4.1.3 Beloppet av det elektrifieringsstöd som beviljas

De beräkningsformler som anges i riktlinjerna för statligt stöd och som tillämpas i propositionen beskriver kalkylmässigt de kostnader som utsläppshandeln orsakar i den el som förbrukas. Genom effektivitetsriktmärket för elförbrukning säkerställs det att stödet till ineffektiva produktionsprocesser förblir begränsat och upprätthålls incitament att sprida de mest energieffektiva teknikerna. Det stödbelopp som årligen betalas ut ska beräknas med tillämpning av de formler som fastställts i riktlinjerna för statligt stöd inom utsläppshandeln så att stödnivån är lägre än den högsta tillåtna stödnivån enligt riktlinjerna för statligt stöd. Enligt riktlinjerna för statligt stöd är stödet proportionellt och har tillräckligt begränsad negativ effekt på konkurrensen och handeln om det inte överstiger 75 procent av de indirekta utsläppskostnader som uppstår. Statsminister Sanna Marins regering har fastställt att stödet inom ramen för det nationella stödprogrammet ska dimensioneras så att det motsvarar 25 procent av de indirekta utsläppskostnaderna. Det totala stödbelopp som årligen beviljas verksamhetsutövarna får dock inte överstiga 150 miljoner euro.

Utöver stödnivån bestäms stödet på basis av den regionala koldioxidutsläppsfaktorn, priset på en utsläppsrätt, det riktmärke för elförbrukning som ska tillämpas samt anläggningens elförbrukning som berättigar till stöd eller produktionen av de produkter som berättigar till stöd. Stöd ska beviljas för anläggningens elförbrukning vid produktionen av stödberättigande produkter. Energiprodukter, såsom elproduktion, finns inte med på listan över stödberättigande sektorer i

riktlinjerna för statligt stöd. Således omfattas inte de elproducerande kraftverk som är verksamma vid anläggningen av stödet. Om stödet bestäms på basis av produktionen, beviljas stöd endast för den del av tillverkningskedjan vars produktdefinition hör till de stödberättigande sektorerna.

Anläggningens sätt att skaffa el inverkar inte på huruvida den el som förbrukas är stödberättigande. I de riktlinjer för statligt stöd som tillämpas förutsätts det inte att sätten att skaffa den el som anläggningen förbrukar behöver bedömas eller, i motsats till de riktlinjer för statligt stöd som tillämpats åren 2012–2020, att visa att elpriset inbegriper en merkostnad på grund av koldioxid. Eftersom elektrifieringsstödet grundar sig på antagandet att koldioxidkostnaderna ingår i elpriset, finns det dock skäl att granska olika sätt för elanskaffning och deras inverkan på koldioxidkostnaderna.

De verksamhetsutövare som omfattas av elektrifieringsstödet har i typiska fall flera sätt för elanskaffning till sitt förfogande, vilka kan indelas i fyra huvudgrupper. Den första huvudkategorin är el som produceras inom fabriksintegrerat och är avsedd för eget bruk. De fabriksintegrerat som helt eller delvis omfattas av elektrifieringsstödet omfattas i regel också av utsläppshandeln och åtminstone en del av bränslet är i allmänhet annat än förnybara energikällor som uppfyller hållbarhetskriterierna, och den el som produceras med hjälp av dem inbegriper då en koldioxidkostnad. Den andra huvudgruppen är el som produceras i en tredje parts fabriksintegrerat. Bilateral elleveransavtal anses innefatta koldioxidkostnader, eftersom elförsäljaren annars skulle kunna sälja elen till ett högre pris på elbörsen. Elektricitet som skaffats från ett integrerat som ägs av en tredje part inbegriper således en koldioxidkostnad. Den tredje huvudgruppen är köp av börsel via eldistributionsnätet. Priset på den el som köps på elbörsen bestäms enligt formen för marginalproduktion, vilken i Europa under en betydande del av tiden är kol- eller gaskondensel. När formen för marginalproduktionen är ett kraftverk som använder fossila bränslen, höjer utsläppshandeln produktionskostnaderna och därmed priset på börsen. I börsen anses således ingå koldioxidkostnader. Den fjärde huvudgruppen omfattar el som intressebolag producerar till självkostnadspris, det vill säga elanskaffning enligt den så kallade Mankala-principen. En del av den el som industrialanläggningarna skaffar i enlighet med Mankala-principen har producerats i en produktionsanläggning som omfattas av utsläppshandeln, en del däremot i ett kärnkraftverk eller en anläggning för förnybar energi. Majoriteten av stödmottagarnas Mankala-andelar i kärnkraftverk eller anläggningar för förnybar energi hör till sådana företag där en annan enhet svarar för elanskaffningen än den som tillverkar stödberättigande produkter. När enheterna agerar på företagsekonomiska grunder betalar den enhet som tillverkar stödberättigande produkter för elen ett pris som är bundet till marknadspriset och inkluderar en koldioxidkostnad.

Största delen av industrialanläggningarna skaffar i praktiken sin el genom anskaffningssätt som hör till två eller flera huvudgrupper. Utgående från granskningen ovan är det sannolikt att all elförbrukning som berättigar till stöd inbegriper en koldioxidkostnad.

De tillämpliga riktmärkena beskrivs närmare i specialmotiveringen till lagförslaget. Hur priset på en utsläppsrätt påverkar stödbeloppet beskrivs i samband med de ekonomiska konsekvenserna.

4.1.4 Villkor för användning av stödet

Av de verksamhetsutövare som beviljats stöd förutsätts att de använder minst 50 procent av det beviljade stödet till utvecklingsåtgärder. Utvecklingsåtgärderna ska antingen främja utsläppsminskning, elektrifiering av processerna, energieffektivitet eller ökad användning av förnybar energi. Stödet ska användas för åtgärderna senast den 31 december 2028. Verksamhetsutövaren ska rapportera om utvecklingsåtgärderna till stödmyndigheten. Närmare bestämmelser om att

RP 36/2022 rd

stödet ska riktas till utvecklingsåtgärder och den anslutande rapporteringskyldigheten samt stödmyndighetens förfaranden finns i den statsrådsförordning som gäller elektrifieringsstöd.

4.1.5 Myndighetsuppgifter och tillsyn

Energimyndigheten är den stödmyndighet som svarar för myndighetsuppgifterna i samband med stödet. Energimyndigheten ska ansvara för att kontrollera att de uppgifter som verksamhetsutövaren lämnar är trovärdiga och tillförlitliga samt att de är tillräckligt täckande och exakta för att myndigheten ska kunna försäkra sig om att grunderna för beviljande av stöd är korrekta och att verksamhetsutövaren fullgör åliggandet för användningen av stödet. Energimyndigheten ska i egenskap av stödmyndighet ha de rättigheter att få information och utföra inspektioner som behövs för att granska detta. Energimyndigheten ska sköta de uppgifter som hänför sig till ansökningsförfarandet, beviljandet, utbetalningen och uppföljningen av användningen av stödet, övervaka att lagen följs och sköta de övriga uppgifterna som föreskrivs för myndigheten i lagen.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för statsfinanserna

Propositionen hänför sig till tilläggsbudgetpropositionen för 2022 och avses bli behandlad i samband med den. Stödprogrammets kostnader för statsfinanserna består av det stöd som betalas till verksamhetsutövarna och stödmyndighetens resursbehov.

I tabellen nedan presenteras en uppskattning av det stöd som betalas till verksamhetsutövarna per betalningsår, när stödnivån är 25 procent. I tabellen ingår också den prisprognos för en utsläppsrätt för varje stödår som använts i uppskattningen. Prognostiseringen av priset på en utsläppsrätt är förenad med mycket stor osäkerhet, vilket också skapar osäkerhet i fråga om det stödbelopp som ska beviljas årligen. Marknadpriset steg under 2020 och 2021 till en nivå som det tidigare förutspåddes att nås först med flera års fördröjning. I fråga om det stöd som betalas 2022 finns det ingen motsvarande osäkerhet, eftersom uppgifterna för det föregående året används retroaktivt vid fastställandet av priset på en utsläppsrätt. Däremot är den elförbrukning som ligger till grund för det stöd som ska beräknas årligen förknippad med osäkerhet, vilket också ökar osäkerheten även för det totala stödbelopp som ska beviljas 2022.

Utbetalningsåret för stödet	2022	2023	2024	2025	2026
Året då priset på utsläppsrätten bestäms	2020	2021	2022	2023	2024
Prisprognos för utsläppsrätten (euro)	27	55	65	70	75
Uppskattning av det stödbelopp som ska beviljas, budgettaket har inte beaktats (miljoner euro)	87	177	209	226	242
Uppskattning av det stödbelopp som ska beviljas, budgettaket har beaktats (miljoner euro)	87	150	150	150	150

Osäkerheten i fråga om det stödbelopp som ska beviljas och därmed stödsystemets konsekvenser för statsfinanserna ska bemötas genom att det stöd som beviljas årligen begränsas till högst 150 miljoner euro. Oberoende av variationer i priset på en utsläppsrätt eller förändringar i andra faktorer som påverkar stödbeloppet, uppgår de totala årliga kostnaderna för stödet till högst 150 miljoner euro. Enligt bedömningen kommer stödet från och med 2023 årligen att betalas till ett belopp som motsvarar budgettak. Utan budgettak stiger de kostnader som stödet orsakar statsfinanserna betydligt årligen till uppskattningsvis 242 miljoner euro 2026.

I tilläggsbudgetpropositionen för 2022 har det som elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin under moment 32.30.43 föreslagits ett anslag på 87 miljoner euro.

I planen för de offentliga finanserna för 2023–2026 reserveras 87 miljoner euro för elektrifieringsstödet 2022 och 150 miljoner euro per år från 2023 till och med 2026.

Konsekvenser för Energimyndighetens verksamhet, omkostnader och personalresurser

Energimyndigheten svarar för alla myndighetsuppgifter i anslutning till lagen och utövar tillsyn över efterlevnaden av lagen. Energimyndigheten behandlar bland annat årligen verksamhetsutövarnas stödansökningar, sköter åtgärder i anslutning till utbetalningen av elektrifieringsstödet och vid behov återkrav av stödet. Energimyndigheten svarar för uppföljningen och övervakningen av de villkor som hänför sig till användningen av stödet. Energimyndigheten har till uppgift att säkerställa att de uppgifter som verksamhetsutövaren lämnar är täckande, tillförlitliga, trovärdiga och exakta. Antalet ansökningar om elektrifieringsstöd beräknas uppgå till cirka 70 per år. En effektiv och ändamålsenlig skötsel av uppgiftshelheten förutsätter att Energimyndigheten har tillgång till ett informationssystem med hjälp av vilket processerna för elektrifieringsstöd i anslutning till stödansökan och beviljande, utbetalning, uppföljning och användning av stödet kan automatiseras så långt som möjligt. Behandlingen av ansökningar, övervakningen av användningen av stödet och verifieringen av att de uppgifter som anmälts till Energimyndigheten är täckande, tillförlitliga, trovärdiga och exakta medför större administrativa kostnader än tidigare när man jämför med systemet för kompensationsstöd. Detta beror på att uppgifterna inte verifieras av en tredje part (kontrollören) utan arbetet utförs av Energimyndigheten.

De totala kostnaderna för myndighetsuppgifter i anslutning till elektrifieringsstödet beräknas uppgå till 1 750 000 euro före utgången av 2029. Inrättandet och underhållet av informationssystemet under tiden stödprogrammet pågår medför enligt en preliminär uppskattning totala kostnader på cirka 220 000 euro. Övriga administrativa kostnader uppgår under stödprogrammet till cirka 100 000 euro. Enligt uppskattning behövs det 2022–2029 i genomsnitt två årsverken för myndighetsuppgifter i anslutning till elektrifieringsstödet. Behovet är större (2,5 årsverken) 2022–2026. Av det genomsnittliga behovet kan 0,5 årsverken genomföras genom en omfördelning av resurser, eftersom Energimyndigheten inte längre ska sköta myndighetsuppgifter i anslutning till systemet för kompensationsstöd.

Kostnaderna kan i huvudsak täckas med avgifter som tas ut för Energimyndighetens beslut. Enligt en preliminär uppskattning innebär detta en kostnad på i genomsnitt cirka 3 500 euro per år för verksamhetsutövaren. För en verksamhetsutövare som beviljas stöd på basis av uppgifterna för flera anläggningar är kostnaderna uppskattningsvis större, eftersom beslutet om beviljande av stöd ska fattas separat för varje anläggning.

Införandet av stödsystemet innebär kostnader för informationssystem och personalkostnader för Energimyndigheten, som inte kan täckas med inkomsterna från forwardpriserna efter ibruktagningskedet. Kostnaden för år 2022 är 130 000 euro, och avsikten är att en proposition om hur

RP 36/2022 rd

den ska täckas ska läggas fram i tilläggsbudgeten för år 2022. Om det anslag som behövs inte beviljas i tilläggsbudgeten, avsikten är att täcka kostnaderna med Energimyndighetens anslag. Från och med år 2023 föränleds kostnader på uppskattningsvis 40 000 euro, som man strävar efter att täcka med ämbetsverkets anslag eller vid behov tar upp ärendet för behandling i statsbudgeten och i planen för de offentliga finanserna.

Konsekvenser för företagen

Risken för koldioxidläckage och bekämpningen av det kvarstår som en del av EU:s utsläppshandel också på basis av femtiofemprocentpaketet, Fit for 55, som kommissionen offentliggjorde sommaren 2021. Till koldioxidläckage som fenomen har man förhållit sig motstridigt under utsläppshandelns tidigare handelsperioder. Enligt den av kommissionen offentliggjorda bakgrundsstudien från 2020 i anslutning till riktlinjerna för statligt stöd (Combined retrospective evaluation and prospective impact assessment support study on Emission Trading System (ETS) State Aid Guidelines) finns det inga säkra bevis för att koldioxidläckage har uppstått under tidigare perioder. Av detta kan man dock inte dra några slutsatser om nuläget eller framtiden, eftersom målet för minskning av utsläppen är högre än under tidigare perioder och priset på en utsläppsrätt är på en betydande annan nivå. Enligt den utredning om koldioxidtullar som statsrådets kansli publicerade 2020, Hiilitullimekanismit ja niiden taloudelliset vaikutukset EU:ssa ja Suomessa (Koldioxidtullmekanismerna och deras ekonomiska inverkan på EU och Finland), syntes tecken på koldioxidläckage. Syftet med elektrifieringsstödet är att förbättra företagets kostnadskonkurrenskraft och förebygga risken för koldioxidläckage.

Enligt AFRY Management Consulting Oy:s utredning bedöms elektrifieringsstödet också ha positiva konsekvenser, när internationella koncerner jämför skillnaderna i priserna per enhet för anläggningar i olika länder och därigenom bedömer produktionens placering mellan produktionsanläggningarna i olika länder.

Elektrifieringsstödet omfattar verksamhetsutövare av olika storlek och med olika stor omsättning. Gemensamt för verksamhetsutövarna är den elintensiva produktionen samt exporten till tredjeländer. Verksamhetsutövarnas industrianläggningar som omfattas av stödet, såsom pappers- och cellulosafabriker, finns på olika håll i Finland. Industrianläggningarna är i normala fall regionalt viktiga sysselsättare. Eftersom stödet bestäms enligt den el som anläggningen förbrukar, bestämmer anläggningens storlek indirekt det beviljade stödbeloppet. Stödet beräknas dock på samma grunder oberoende av om det är fråga om ett litet, medelstort eller stort företag. I kompensationsstödet beviljades inte stöd för elförbrukning som understeg 1 GWh, vilket ledde till att mindre anläggningar inte omfattades av stödet. Huruvida det lönar sig att ansöka om stöd bedöms separat under punkten *Kostnader för ansökan om stöd*.

Konsekvenser för sektorerna

Det har skett ändringar i näringsgrensindelningen i riktlinjerna för statligt stöd jämfört med näringsgrensindelningen i de riktlinjer som tillämpades under den föregående handelsperioden. I kommissionens konsekvensbedömning av riktlinjerna för statligt stöd bedöms de sektorerna vara särskilt utsatta för risken för koldioxidläckage till följd av indirekta kostnader. Utsattheten har bedömts med hjälp av en indikator som påverkas av sektorns andel av handeln med tredjeländer samt de indirekta utsläppskostnadernas förhållande till bruttofördlingsvärdet.

Till följd av den nya bedömningen av risken för koldioxidläckage kommer vissa sektorer och företag inte längre att omfattas av elektrifieringsstödet jämfört med den näringsgrensindelning som tillämpats i fråga om kompensationsstödet, och på motsvarande sätt kommer nya aktörer

RP 36/2022 rd

och sektorer att omfattas av stödet. AFRY Management Consulting Oy utredde i sin undersökning de sektorer i Finland som omfattas av riktlinjerna, vilka sektorer och företag som inte längre kommer att omfattas av stödet jämfört med näringsgrensindelningen i de tidigare riktlinjerna och på motsvarande sätt vilka som kommer in som nya i förteckningen. Cirka 60 anläggningar i Finland har ansökt om och fått kompensationsstöd i enlighet med tidigare riktlinjer. De sektorer som räknas upp nedan kommer också i fortsättningen att omfattas av stödet, detta innebär cirka 30 anläggningar. De viktigaste stödmottagarna av dessa är sektorerna inom skogsindustrin samt metallförädlingen. Enligt uppgifter publicerade av Statistikcentralen är tillverkningen av papper, kartong och papp den största av sektorerna. År 2020 omsatte sektorn cirka 12,5 miljarder euro. En stor del av verksamhetsställena inom sektorn finns i Birkaland, Nyland, Kymmenedalen och Södra Karelen. Den näst största sektorn är tillverkning av järn, stål och ferrolegeringar med en omsättning på cirka 9,4 miljarder euro 2020. Verksamhetsställena inom sektorn finns bland annat i Nyland, Egentliga Tavastland, Norra Österbotten och Lappland.

Enligt Statistikcentralens uppgifter hör cirka 40 företag till sektorn för tillverkning av läderkläder. Dessa aktörer är i regel mycket små företag och privatföretagare och det är sannolikt att kostnaderna för att ansöka om stöd är större för dem än nyttan av stödet, vilket gör det olönsamt att ansöka om stöd. Kompensationsstöd söktes inte för sektorn i fråga med 2016–2019 som grund.

NACE-kod	Sektorns benämning
14.11	Tillverkning av läderkläder
24.42	Aluminiumtillverkning
20.13	Tillverkning av andra oorganiska baskemikalier
24.43	Framställning av bly, zink och tenn
24.10	Framställning av järn, stål och ferrolegeringar
17.12	Tillverkning av papper, kartong och papp
17.11	Massatillverkning*
24.44	Framställning av koppar

* tidigare mekanisk massa

I tabellen nedan finns en förteckning över de sektorer och deras klassificeringar som är nya jämfört med de tidigare riktlinjerna. I och med de nya sektorerna kommer 17 anläggningar att som delvis eller helt nya att omfattas av stödet. Sektorn för tillverkning av produkter av raffinerad petroleum omsatte enligt Statistikcentralen cirka 8 miljarder euro 2020. Verksamhetsställena finns i synnerhet i Nyland och Egentliga Finland. Sektorn Framställning av andra metaller omsatte 2020 cirka 1,6 miljarder euro, verksamhetsställena finns i Nyland, Satakunta och Mellersta Österbotten. Omsättningen för sektorn Gjutning av järn uppgick 2020 till cirka 106 miljoner euro. Verksamhetsställena finns i huvudsak i Satakunta, Nyland, Egentliga Finland och Österbotten. Stödet har delvis redan omfattat vissa sektorer inom skogsindustrin, nu utvidgas stödet också till produktion av kemisk cellulosa.

NACE-kod	Sektorns benämning
17.11	Massatillverkning*
19.20	Tillverkning av produkter av raffinerad petroleum

* som ny kemisk massa

RP 36/2022 rd

24.45	Framställning av andra metaller
20.16.40.15	Polyeten, i obearbetad form
24.51	Gjutning av järn
23.14.12.10	Glasfibermattor
23.14.12.30	Tunna dukar av glasfibrer
20.11.11.50	Väte
20.11.12.90	Oorganiska syreföreningar av icke metaller

De sektorer som inte längre omfattas av stödet listas nedan. Uppskattningsvis tio anläggningar inom dessa sektorer kommer inte längre att omfattas av stödet. Till de anläggningarna betalades 2020 cirka tio miljoner euro i kompensationsstöd som söktes på basis av uppgifterna för 2019. Samtliga anläggningar som på grund av ändringen av sektorerna inte längre omfattas av stödet är anläggningar inom den kemiska sektorn. Stödet till de anläggningar som inte längre omfattas av stödet motsvarade cirka 40 procent av stödet till företag inom hela kemiska sektorn.

NACE-kod	Sektorns benämning
14.30	Brytning av kemiska mineral
24.15	Tillverkning av gödselmedel och kväveprodukter
24.14	Tillverkning av andra organiska baskemikalier
17.11	Tillverkning av garn av bomullstyp
24.70	Konstfibertillverkning
13.10	Järnmalmsutvinning
24161039	LD-polyeten (LDPE)
24161035	Linjär polyeten med låg densitet (LLDPE)
24161050	Högdensitetspolyeten (HDPE)
24165130	Polypropen (PP)
24163010	Polyvinylklorid (PVC)
24164040	Polykarbonat (PC)

I kommissionens konsekvensbedömning anses i enlighet med näringsgrensindelningen i riktlinjerna för statligt stöd de sektorer som omfattas av stödet vara särskilt utsatta för koldioxidläckerisk just på grund av kostnaden för utsläppshandel i elpriset. I elektrifieringsstödet iaktas noggrant avgränsningen enligt näringsgrensindelningen i riktlinjerna för statligt stöd. De sektorer som inte omfattas av stödet anses enligt kommissionens konsekvensbedömning inte löpa någon särskild risk och kan således inte omfattas av stödet.

Det beviljade stödet är avsett att ersätta verksamhetsutövarna för kostnaderna för utsläppshandel i elpriset, förbättra deras kostnadskonkurrenskraft på den internationella marknaden och på så sätt förebygga risken för koldioxidläckage samt uppmuntra sektorerna att utveckla sin verksamhet i och till Finland.

Konsekvenserna av användningen av stödet

Av det beviljade stödet ska företagen använda minst 50 procent till utvecklingsåtgärder. Det totala stödbelopp som ska beviljas beräknas uppgå till 687 miljoner euro 2022–2026. Av detta

RP 36/2022 rd

belopp ska minst 344 miljoner euro användas för utvecklingsåtgärder före utgången av 2029. I tabellen nedan presenteras en uppskattning av hur mycket stöd per sektor som riktas till utvecklingsåtgärder under stödprogrammet.

	Stöd (miljoner euro)	Andel (%)
Skogsindustrin	206	60
Metallindustrin	90	26
Kemiindustrin	48	14
Sammanlagt	344	100

Uppskattningen är förknippad med osäkerhet. Vid bedömningen av konsekvenserna av användningen av stödet ska det beaktas att det stödbelopp som beviljas verksamhetsutövaren baserar sig på beloppet av de indirekta kostnaderna för utsläppshandeln i elpriset, som bedöms retroaktivt per år. Stödbeloppet påverkas inte av de av verksamhetsutövaren identifierade utvecklingsåtgärder som avses i lagen och för vilka stödet delvis ska användas. Det stödbelopp som används kommer att variera från tiotusentals euro till tiotals miljoner euro per verksamhetsutövare. Användningen av stödet kommer att utvärderas av stödmyndigheten efter 2028, men det är klart att konsekvenserna av användningen av stödet för elektrifiering av processerna kommer att synas på längre sikt, till exempel när det gäller att minska utsläppen.

Kostnader för ansökan om stöd

Det är frivilligt för företag att ansöka om elektrifieringsstöd. Det uppskattas att ansökan om stöd och rapporteringen om användningen av stödet medför kostnader för verksamhetsutövarna när ansökan om stöd görs årligen via Energimyndighetens elektroniska ärendehanteringssystem. Kostnaderna föranleds av verksamhetsutövarens arbetsinsats samt de handläggningsavgifter som Energimyndigheten tar ut. Enligt en preliminär uppskattning är priset på Energimyndighetens stödbeslut cirka 3 000–4 000 euro. Dessutom medför rapporteringen om användningen av stödet eventuella merkostnader. Dessa merkostnader uppskattas inte överstiga priset för beslutet om beviljande av stöd. De kostnader som verksamhetsutövaren orsakas av myndighetens behandlingsavgifter är desamma oberoende av företagets storlek, eftersom behandlingen av de uppgifter som förutsätts i stödsystemet som myndighetsförfarande är likadan för alla. Således bedöms de administrativa kostnaderna för mindre företag vara relativt sett högre än för stora företag.

Systemet medför inga kostnader för företagen i anslutning till en tredje parts verifiering, eftersom uppgifterna i anslutning till verifieringen i lagen har ålagts Energimyndigheten och ingår i de avgifter som Energimyndigheten tar ut.

Alla företag inom de sektorer som är berättigade till stöd har rätt att ansöka om stöd, oberoende av företagets storlek eller storleken på den elförbrukning som på ett centralt sätt påverkar stödbeloppet. Enligt AFRY Management Consulting Oy:s uppskattning innebär det stöd som beviljas i enlighet med regeringspropositionen att stödbeloppet vid en elförbrukning på 1 GWh uppskattningsvis är 3 660–7 320 euro per år, när priset på utsläppsrätten är 30–60 euro/tCO₂. Enligt AFRY Management Consulting Oy:s uppskattning är elförbrukningen hos alla identifierade företag som omfattas av stödet över 1 GWh per år, några enskilda anläggningar stannar under denna gräns. För största delen av de anläggningar som omfattas av stödet är den årliga elför-

brukningen över 10 GWh och för närmare 50 anläggningar över 100 GWh per år. Elförbrukningen hos de företag som är verksamma inom sektorn för tillverkning av läderkläder beräknas stanna under nivån för att det skulle vara lönsamt att ansöka om stöd.

Som slutsats i fråga om kostnaderna i anslutning till ansökan om stöd kan det konstateras att det för merparten av de aktörer som identifierats som berättigade till stöd är lönsamt att ansöka om stöd och rapportera om användningen av stödet i förhållande till det uppskattade stödbeloppet. Om elförbrukningen vid anläggningen för en verksamhetsutövare som ansöker om stöd är under 1 GWh/år och priset på en utsläppsrätt som används vid beräkningen av stödet är cirka 30 euro, kan man se att de årliga kostnaderna för ansökan om stöd då är större än den ekonomiska nytta som stödet medför.

4.2.2 Miljökonsekvenser

Konsekvenser för klimatet

Syftet med det elektrifieringsstöd som baserar sig på ersättandet av de indirekta kostnaderna för utsläppshandeln är att minska risken för koldioxidläckage inom de sektorer som stöds. Med koldioxidläckage avses en ökning av utsläppen av växthusgaser på global nivå till följd av att företag flyttar eller etablerar produktion utanför Europeiska unionen, eftersom de inte kan överföra kostnaderna för EU:s system för handel med utsläppsrätter till sina kunder utan en betydande minskning av marknadsandelen. Genom stödet förbättras aktörernas kostnadskonkurrenskraft i förhållande till internationella konkurrenter och bidras till att förebygga uppkomsten av risker för koldioxidläckage och därmed förebyggs indirekt uppkomsten av negativa klimatkonsekvenser. Kostnadseffekten av utsläppshandeln har under de senaste åren ökat betydligt när prisnivån på utsläppsrätter har stigit. Enligt utredningen Hiilitullmekanismit ja niiden taloudelliset vaikutukset EU:ssa ja Suomessa (Koldioxidtullmekanismerna och deras ekonomiska inverkan på EU och Finland) som statsrådet låtit göra finns det tecken på att koldioxidläckage har realiserats i EU redan under tidigare handelsperioder. Under tidigare handelsperioder har utsläppshandelns inverkan på priset varit betydligt lägre än för närvarande och vilken den fortfarande förväntas vara under de kommande åren. Propositionens konsekvenser för de globala utsläppen av växthusgaser är dock svåra att bedöma.

Till följd av det krav som ställs på användningen av elektrifieringsstödet ska verksamhetsutövarna använda uppskattningsvis cirka 344 miljoner euro till utvecklingsåtgärder, vilka bedöms ha en positiv inverkan på utvecklingen och ibruktagandet av olika lösningar inom ren teknik inom den industriella verksamheten ännu före 2030. Stödet bedöms ha eventuella positiva konsekvenser för företagets energieffektivitet och elektrifieringen av industriella processer, förbättrad energieffektivitet och ökad användning av förnybara energiformer. Av detta följer att elektrifieringsstödet bedöms ha eventuella positiva konsekvenser för företagets minskning av växthusgasutsläppen och därmed på bekämpningen av klimatförändringen. Det är dock svårt att på förhand bedöma de exakta konsekvenserna av det krav som ställs på användningen av stödet, eftersom det finns stor osäkerhet kring beloppet av det stöd som beviljas och därmed också beloppet av det stöd som riktas till utvecklingsåtgärder. En exakt förhandsdefinition av användningen av stödet är inte heller ett villkor för beviljande av stöd, utan stödmottagaren har möjlighet att planera de utvecklingsåtgärder som ska genomföras först när det exakta beloppet av det stöd som beviljas är känt.

Inom ramen för statsminister Marins regeringsprogram har 13 sektorer berett färdplaner för koldioxidsnålhet inom sektorerna i ett projekt som samordnats av arbets- och näringsministeriet.

I färdplanerna har varje sektor presenterat sin egen bedömning av tillgängliga och möjliga tekniker och metoder för utsläppsminskning samt en uppskattning av de utsläppsminskningar som kan uppnås. I färdplanerna för koldioxidsnålhet för de sektorer som omfattas av elektrifieringsstödet har följande möjligheter identifierats.

År 2020 uppgår skogsindustrins utsläpp från fabriker till cirka 3 miljoner ton koldioxid/år. I en gynnsam miljö är det möjligt att minska utsläppen till 0,3 miljoner ton fram till 2035. Detta kan genomföras genom att upphöra med användningen av fossila bränslen, med undantag för små reservbränslemängder, i stor utsträckning genom fabriksinvesteringar, förnyelse av förbränningsanläggningar och elektrifiering. Kemiindustrin strävar efter att de nuvarande utsläppen av växthusgaser på 5,7 miljoner ton ska fås så nära noll som möjligt under de kommande 25 åren. Detta sker genom att utsläppen från processerna och energianvändningen minskas. Elektrifieringen har en central roll när det gäller att uppnå målet. Inom sektorerna inom teknologiindustrin, av vilka den metallindustri som omfattas av stödet är den viktigaste utsläppskällan, kan man i modellen för snabbare teknisk utveckling som ingår i sektorns färdplan minska de direkta utsläppen med 38 procent fram till 2035 och med 80 procent fram till 2050. De flesta metoderna för att minska utsläppen baserar sig på elektrifiering av processer och maskiner, förbättring av energi- och materialeffektiviteten, cirkulär ekonomi samt användning av digitala lösningar.

Bedömningen av konsekvenserna av användningen av elektrifieringsstödet är förenad med osäkerhet, eftersom det stödbelopp som används för utvecklingsåtgärder inte är känt på förhand. Enligt de preliminära resultaten av Sitras utredning *Enabling cost-efficient electrification*, som är under beredning, är de största flaskhalsarna i industrins elektrifiering bristen på incitament att investera i nya anordningar, bränsle och råvaror samt osäkerheten kring investeringsmiljön. Syftet med elektrifieringsstödet är att med det minska och eliminera konsekvenserna av dessa faktorer som bromsar den positiva utvecklingen.

Enligt lagförslaget ska minst 50 procent av stödet användas för utvecklingsåtgärder senast den 31 december 2028. En del av de positiva effekter som följer av utvecklingsåtgärderna och som främjar klimatneutralitet kan identifieras redan före 2028. Om utvecklingsåtgärderna koncentreras till stödprogrammets slutår är det möjligt att de positiva konsekvenserna i huvudsak syns först efter 2028. Användningen av elektrifieringsstödet kan riktas till immateriella investeringar som främjar förverkligandet av de lösningar som identifierats i färdplanerna. Användningsvillkoret för elektrifieringsstödet medför då inte nödvändigtvis direkta positiva konsekvenser för klimatet, utan konsekvenserna är indirekta. Det är också möjligt att konsekvenserna inte till alla delar är bestående.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

I artikel 10a.6 i utsläppshandelsdirektivet konstateras att medlemsstaterna bör införa ekonomiska åtgärder till förmån för sektorer eller delsektorer som är utsatta för en verklig risk för koldioxidläckage till följd av avsevärda indirekta kostnader som faktiskt uppstår från kostnader för utsläpp av växthusgaser som förs vidare till elpriserna, förutsatt att sådana ekonomiska åtgärder är förenliga med regler för statligt stöd och i synnerhet inte leder till otillbörlig snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden. Medlemsstaterna beslutar själva om införandet av stödsystemen. Statsminister Marins regering drog vid förhandlingarna den 14–15 september 2020 upp riktlinjer för ibruktagandet av stödet för åren 2021–2025.

De principer enligt vilka stöd kan beviljas har fastställts i kommissionens riktlinjer för statligt stöd 2021–2030, vilka har följts vid beredningen av denna lag. Ett alternativ till införandet av ett stödsystem som syftar till att ersätta indirekta kostnader skulle vara att inget stöd i enlighet med riktlinjerna införs alls. Detta skulle ha konsekvenser för statsbudgeten och eventuella konsekvenser för kostnadskonkurrenskraften inom de sektorer som omfattas av stödet.

De övriga alternativen för genomförande av elektrifieringsstödet enligt riktlinjerna för statligt stöd bedöms nedan.

Villkor för stödmottagaren enligt riktlinjerna för statligt stöd

Riktlinjerna för statligt stöd förutsätter att de medlemsstater som beviljar stöd enligt riktlinjerna förbinder sig att övervaka att de stödmottagare som omfattas av skyldigheten att genomföra energibesiktningar enligt energieffektivitetsdirektivet uppfyller något av de tre villkor som beskrivs i riktlinjerna. De alternativa villkoren är att a) genomföra rekommendationer i besiktningensrapporten, i den mån återbetalningstiden för de relevanta investeringarna inte överstiger tre år och kostnaderna för deras investeringar är proportionerliga, eller alternativt b) minska koldioxidavtrycket av sin elförbrukning, så att minst 30 procent av elförbrukningen täcks av koldioxidfria källor, eller alternativt c) investera en betydande andel på minst 50 procent av stödbeloppet i projekt som leder till att anläggningens utsläpp av växthusgaser minskar väsentligt och ligger betydligt under det tillämpliga riktmärke som används för gratis tilldelning i EU:s utsläppshandelssystem. Det har bedömts att av alternativen lämpar sig b bäst som enhetligt villkor för alla sektorer och verksamhetsutövare som omfattas av elektrifieringsstödet. Villkoret b behandlas i avsnitt 4.1 De viktigaste förslagen. Nedan bedöms lämpligheten av alternativen a och c.

Villkoret a innebär att det är obligatoriskt för företaget att göra de åtgärdsrekommendationer som skrivits in i besiktningensrapporten, när det är fråga om investeringar med en återbetalningstid på högst tre år och vars kostnader är proportionerliga. För närvarande genomförs grovt räknat hälften av åtgärdsförslagen från besiktningar av stora företag, men det varierar stort. Blir investeringarna obligatoriska är det möjligt att en del av åtgärdsrekommendationerna inte skrivs in i besiktningensrapporten, om de står i strid med företagets verksamhetsplan. Vid besiktningarna läggs inte heller nödvändigtvis några exakta åtgärdsförslag fram, utan de baserar sig på uppskattningar. Alla rekommendationer som skrivs in i rapporten är därför inte nödvändigtvis genomförbara förslag när de granskas mer ingående. Den återbetalningstid som ska tillämpas enligt villkoret i riktlinjerna avser mindre projekt och kontinuerlig förbättring. Det är möjligt att investeringar som uppfyller villkoret inte finns alls i alla stödmottagares rekommendationer och att kriteriet i riktlinjerna således inte som sådant lämpar sig för alla verksamhetsutövare som omfattas av stödet.

Enligt villkoret c i riktlinjerna ska minst 50 procent av det stöd som beviljats på basis av anläggningens uppgifter riktas till utsläppsminskingsprojekt vid anläggningen. Utsläppen bör minska betydligt under det riktmärke som tillämpas på produktionen av produkten i fråga inom utsläppshandelssystemet när gratistilldelningen av utsläppsrätter fastställs. AFRY Management Consulting Oy har i sin utredning bedömt villkorets tillämplighet på stödmottagare i Finland. Den viktigaste iakttagelsen är att villkoret c inte kan tillämpas på alla verksamhetsutövare, eftersom det riktmärke för gratis tilldelning av utsläppsrätter som krävs inte har fastställts för alla sektorer som är berättigade till stöd. Av dem finns den största delen inom sektorerna i kemi- och metallbranschen. För många av dessa aktörer uppstår utsläppen vid produktionen av den energi som köpts utanför anläggningen, men denna energi produceras av en sådan aktör vars verksamhet inte påverkas av verksamhetsutövarens åtgärder. En stor del av de anläggningar

RP 36/2022 rd

som är verksamma inom sektorn för skogsindustri underskrider redan det riktmärke som nu tillämpas, vilket innebär att minskningen av utsläppen inte kan bedömas i enlighet med villkoret i riktlinjerna. Villkorets tillämplighet enligt sektor beskrivs i tabellen nedan.

	Skogsindustrin	Metallindustrin	Kemiindustrin
Anläggningens utsläpp 2020 under gränsen för gratis tilldelning av utsläppsrätter 2021 (st.)	25	1	0
Anläggningens utsläpp 2020 över gränsen för gratis tilldelning av utsläppsrätter 2021 (st.)	11	4	2
Anläggningen deltar inte i gratis tilldelning av utsläppsrätter (st.)	0	7	12

Högsta stöd enligt riktlinjerna för statligt stöd

Enligt riktlinjerna för statligt stöd är stödet proportionellt och har tillräckligt begränsad negativ effekt på konkurrensen och handeln om det inte överstiger 75 procent av de indirekta utsläppskostnader som uppstått. Om elektrifieringsstödet genomförs så att stödnivån är det högsta stöd som riktlinjerna möjliggör och inget tak sätts för det stödbelopp som beviljas årligen, uppgår det stödbelopp som ska beviljas årligen till uppskattningsvis 260–630 miljoner euro beroende på prisnivån på en utsläppsrätt.

När stödnivån är tre gånger högre än vad som föreslås, ökar också de totala kostnaderna för stödet i samma proportion. De totala kostnaderna för en femårsperiod beräknas uppgå till 2,6 miljarder euro. På grund av variationen i priset på en utsläppsrätt är det årliga stödbeloppet förenat med betydande osäkerhet. Med den stödnivån och det budgettak som föreslås i regeringspropositionen uppskattas de totala kostnaderna för stödet till 687 miljoner euro.

5.2 Handlingsmodeller som planeras eller används i andra medlemsstater

Vid beredningen av regeringens proposition med förslag till lag om elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin fanns det inte tillgång till säker information om andra medlemsstaters planer på att tillämpa riktlinjerna för statligt stöd inom utsläppshandeln. En stark indikation om beredning av ett stödsystem kom från Norge och Tyskland. Nederländerna och det belgiska Flandern hade ännu inte fattat något beslut om att införa ett stödsystem.

Länderna i förteckningen nedan har tillämpat riktlinjerna för statligt stöd under handelsperioden 2013–2020. Sverige har inte infört något stödsystem och det är inte känt att något sådant kommer att beredas för 2021–2030. Nedan finns en förteckning över de medlemsstater där de tidigare riktlinjerna har tillämpats och under vilka stödår.

	Stödperiod
Belgien, Flandern	2013–2020
Belgien, Vallonien	2017–2020
Spanien	2013–2020
Nederländerna	2013–2020
Grekland	2013–2020
Litauen	2014–2020

Luxemburg	2017–2020
Norge	2013–2020
Frankrike	2015–2020
Tyskland	2013–2020
Finland	2016–2020
Förenade kungariket	2013–2020

6 Remissvar

Begäran om utlåtande skickades ut den 2 juli 2021 och remisstiden gick ut den 5 augusti 2021. Arbets- och näringsministeriet offentliggjorde ett meddelande om utlåtandebegäran. Också andra än de som begäran om utlåtande riktades till kunde lämna ett utlåtande. Det kom in 17 utlåtanden. Av de statliga myndigheterna lämnades utlåtande av justitieministeriet, finansministeriet, miljöministeriet och Energimyndigheten. Av intresseorganisationerna lämnades utlåtanden av Finlands Näringsliv rf, Finsk Energiindustri rf, Kemiindustrin KI rf, Skogsindustrin rf, Finlands Sågindustri rf, Teknologindustri rf, Metallinjalostajat ry samt Energianvändare i Finland rf. Utlåtanden från andra aktörer lämnades av Finlands naturskyddsförbund rf, WWF Finland, Statens ekonomiska forskningscentral, Finlands klimatpanel och Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra.

Remissinstanserna hade avvikande åsikter om behovet av stöd som baserar sig på riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln och om grunderna för hur stödet bestäms. Branschorganisationerna, med undantag för Finlands Sågindustri rf, ansåg det vara viktigt och behövligt att ersätta de indirekta kostnaderna, medan andra intressentgrupper, bland andra Statens ekonomiska forskningscentral och Finlands klimatpanel framförde kritik mot ett stöd som baserar sig på förebyggande av risken för koldioxidläckage. Statens ekonomiska forskningscentral ansåg att konsekvensbedömningen av propositionen delvis var bristfällig. Tre remissinstanser uttryckte tvivel om nivån på den regionala koldioxidutsläppsfaktor som används vid beräkningen av stödet. Propositionens konsekvensbedömning har preciserats när kommissionen kompletterade riktlinjerna för statligt stöd och offentliggör uppdaterade värden för de faktorer som ska tillämpas vid beräkningen av stödet.

De branschorganisationer som företräder stödmottagarna konstaterade i sina yttranden att den föreslagna stödnivån inte är tillräcklig. En del föreslog att det budgettak som begränsar beloppet av det stöd som beviljas årligen ska höjas eller slopas helt. Finansministeriet och en del av remissinstanserna ansåg att avgränsningen är bra och motiverad. I utlåtandena från finansministeriet och två sektorer konstaterades det att den uppskattning av priset på en utsläppsrätt som använts i propositionen är för låg. Propositionen och dess uppskattade budgetkonsekvenser har ändrats till denna del. I två utlåtanden konstaterades också att stödet bör beredas så att det täcker hela handelsperioden fram till och med 2030. På motsvarande sätt ansåg en del av remissinstanserna det vara bra att stödtiden har begränsats till fem år. Det kan anses motiverat att stödet begränsas till fem år, eftersom det från och med 2026 förväntas ändringar i riktlinjerna för statligt stöd som förutsätter att åtminstone den föreslagna lagen ändras.

Kemiindustrin KI rf och Finlands Sågindustri rf föreslog i sina utlåtanden ändringar i fråga om för vilka sektorer stöd kan beviljas. Dessutom lade remissinstanserna fram några andra förslag till tekniska ändringar. Dessa förslag kunde inte beaktas, eftersom de inte var förenliga med kommissionens riktlinjer för statligt stöd. Att avvika från riktlinjerna skulle i betydande grad försvåra godkännandet av anmälan om statligt stöd och därmed genomförandet av elektrifieringsstödet.

Remissinstanserna ansåg det vara viktigt att industrins koldioxidsnålhet stöds. Elektrifieringsstödet ansågs sporra till utsläppsminskningar i högre grad än det tidigare kompensationsstödet. Remissinstansernas åsikter om villkoret för användning av elektrifieringsstödet var delade. Många intressentgrupper ansåg att villkoret är ett viktigt komplement i stödsystemet och flera remissinstanser föreslog att kravet på 50 procents användning av stödet borde höjas. En ökning av utvecklingsåtgärderna och rapportering av uppgifterna ansågs vara viktigt. Av branschorganisationerna ansåg tre det som viktigt att stödets villkorlighet är flexibelt definierad. Två av branschorganisationerna ansåg att det nationella tilläggsvillkoret är onödigt. Fyra av branschorganisationerna framförde i sitt utlåtande att stödet inte bör riktas till elproduktion eller sågindustrin utanför den verksamhet som omfattas av stödet. En av branschorganisationerna ansåg att stödet i stor utsträckning borde kunna riktas till olika utvecklingsåtgärder. Motiveringen till regeringens proposition har granskats utifrån de iakttagelser som framförts i utlåtandena. En del av förslagen beaktas i den statsrådsförordning som utfärdas med stöd av lagen.

Justitieministeriet lyfte i sitt utlåtande fram behovet av ett klargörande i fråga om förhållandet mellan den föreslagna lagen och statsunderstödslagen, stödmyndighetens rätt att få information och inspektionsrätt enligt propositionen samt flera författningstekniska frågor. Propositionen har granskats när det gäller de frågor som lyfts fram och preciserats till behövliga delar.

Utöver de korrigeringsbehov som framfördes i utlåtandena har lagförslaget kompletterats i fråga om femtiofemprocentpaketet, Fit for 55, som kommissionen offentliggjorde sommaren 2021 samt när kommissionen offentliggjorde de faktorer som ska användas vid beräkningen av stödet.

6.1 Utlåtande av rådet för bedömning av lagstiftningen

Rådet för bedömning av lagstiftningen har gett ett utlåtande om propositionen. I utlåtandet konstateras att utkastet till regeringens proposition till viss del följer anvisningen om konsekvensbedömning av lagförslag. Rådet rekommenderar att propositionsutkastet korrigeras i enlighet med rådets utlåtande innan propositionen lämnas till riksdagen.

Enligt utlåtandet är de viktigaste utvecklingsobjekten i propositionen att klarlägga sambandet mellan elpriset och det stöd som beviljas genom att beskriva utvecklingen av elpriset och dess beroende av priset på en utsläppsrätt. Vid konsekvensbedömningen bör uppmärksamhet fästas vid konsekvenserna för konkurrensen, behovet av företagsstöd och Mankala-bolagens betydelse som energiproducent inom industrin. Alternativt bör det bedömas om stödet borde riktas direkt till elproducenter och inte till elförbrukare, eftersom det är oklart hur stödet träffar. Vid den fortsatta beredningen av propositionen har de centrala utvecklingsobjekt som föreslås i utlåtandet från rådet för bedömning av lagstiftningen beaktats och propositionen har kompletterats i fråga om beskrivningen av nuläget samt bedömningen av konsekvenserna.

Till beskrivningen av nuläget har fogats en beskrivning av principerna för hur marknadspriset på el bildas och utsläppshandelns samband med elpriset. Beskrivningen har kompletterats med uppgifter om de faktorer som påverkar elpriset, marknadspriset på el i siffror samt en uppskattning av det pris som industrianläggningar betalar för elenergi. Beskrivningen av nuläget har kompletterats i fråga om det beviljade beloppet kompensationsstöd per megawattimme för de stöd som redan har beviljats. I beskrivningen har dessutom andelen indirekta kostnader preciserats vid bedömningen av företagets konkurrenskraft. Till beskrivningen av nuläget i propositionen har fogats en beskrivning av nuläget i de viktigaste konkurrentländerna samt uppgifter om auktionsintäkterna från auktioneringen av utsläppsrätter 2016–2020. Bedömningen av huruvida stödet ska riktas till elproducenter har inte inkluderats i propositionen eftersom alternativet skulle strida mot riktlinjerna för statligt stöd. Enligt riktlinjerna ska stödet riktas till elförbrukarna inom de sektorer och delsektorer som fastställts i riktlinjerna.

Till de viktigaste förslagen i propositionen har i fråga om beloppet av det elektrifieringsstöd som ska beviljas fogats en beskrivning av sätten för elanskaffning inom industrin. I propositionen har också tagits in en beskrivning av hur koldioxidkostnaderna ingår i elpriset med beaktande av de olika sätten för elanskaffning.

Bedömningen av propositionens konsekvenser för företagen har kompletterats genom en precisering av beskrivningen av hur stödet behandlar aktörer av olika storlek och var de anläggningar som får stöd finns geografiskt. Vidare har konsekvenserna för aktörer som inte omfattas av stödet behandlats närmare.

6.2 Utlåtande av rådet för bedömning av lagstiftningen

Rådet för bedömning av lagstiftningen har gett ett utlåtande om propositionen. I utlåtandet konstateras att utkastet till regeringens proposition till viss del följer anvisningen om konsekvensbedömning av lagförslag. Rådet rekommenderar att propositionsutkastet korrigeras i enlighet med rådets utlåtande innan propositionen lämnas till riksdagen.

Enligt utlåtandet är de viktigaste utvecklingsobjekten i propositionen att klarlägga sambandet mellan elpriset och det stöd som beviljas genom att beskriva utvecklingen av elpriset och dess beroende av priset på en utsläppsrätt. Vid konsekvensbedömningen bör uppmärksamhet fästas vid konsekvenserna för konkurrensen, behovet av företagsstöd och Mankala-bolagens betydelse som energiproducent inom industrin. Alternativt bör det bedömas om stödet borde riktas direkt till elproducenter och inte till elförbrukare, eftersom det är oklart hur stödet träffar. Vid den fortsatta beredningen av propositionen har de centrala utvecklingsobjekt som föreslås i utlåtandet från rådet för bedömning av lagstiftningen beaktats och propositionen har kompletterats i fråga om beskrivningen av nuläget samt bedömningen av konsekvenserna.

Till beskrivningen av nuläget har fogats en beskrivning av principerna för hur marknadspriset på el bildas och utsläppshandelns samband med elpriset. Beskrivningen har kompletterats med uppgifter om de faktorer som påverkar elpriset, marknadspriset på el i siffror samt en uppskattning av det pris som industrianläggningar betalar för elenergi. Beskrivningen av nuläget har kompletterats i fråga om det beviljade beloppet kompensationsstöd per megawattimme för de stöd som redan har beviljats. I beskrivningen har dessutom andelen indirekta kostnader preciserats vid bedömningen av företagets konkurrenskraft. Till beskrivningen av nuläget i propositionen har fogats en beskrivning av nuläget i de viktigaste konkurrentländerna samt uppgifter om auktionsintäkterna från auktioneringen av utsläppsrätter 2016–2020. Bedömningen av huruvida stödet ska riktas till elproducenter har inte inkluderats i propositionen eftersom alternativet skulle strida mot riktlinjerna för statligt stöd. Enligt riktlinjerna ska stödet riktas till elförbrukarna inom de sektorer och delsektorer som fastställts i riktlinjerna.

Till de viktigaste förslagen i propositionen har i fråga om beloppet av det elektrifieringsstöd som ska beviljas fogats en beskrivning av sätten för elanskaffning inom industrin. I propositionen har också tagits in en beskrivning av hur koldioxidkostnaderna ingår i elpriset med beaktande av de olika sätten för elanskaffning.

Bedömningen av propositionens konsekvenser för företagen har kompletterats genom en precisering av beskrivningen av hur stödet behandlar aktörer av olika storlek och var de anläggningar som får stöd finns geografiskt. Vidare har konsekvenserna för aktörer som inte omfattas av stödet behandlats närmare.

7 Specialmotivering

1 §. Lagens tillämpningsområde. I paragrafen konstateras att lagen innehåller bestämmelser om stöd vars syfte är att förhindra en betydande risk för koldioxidläckage genom att ersätta de indirekta kostnader som utsläppshandeln orsakar elpriset och vars syfte är att genom att styra verksamhetsutövarna inom de sektorer som är berättigade till stöd att utveckla sin produktion så att den blir mer klimatneutral. I enlighet med artikel 10a.6 i utsläppshandelsdirektivet bör medlemsstaterna införa ekonomiska åtgärder till förmån för sektorer eller delsektorer som är utsatta för en verklig risk för koldioxidläckage till följd av avsevärda indirekta kostnader som uppstår utifrån kostnader för växthusgasutsläpp som förs vidare till elpriserna. Med koldioxidläckage avses risken för att utsläppen av växthusgaser ökar på global nivå när företag flyttar produktion till länder utanför unionen för att de inte kan föra vidare de kostnader som orsakats av EU:s utsläppshandelssystem till sina kunder utan betydande förlust av marknadsandelar. I risken för koldioxidläckage ingrips genom att hjälpa verksamhetsutövarna att minska sin exponering för denna kostnad. Detta tjänar miljömålet, eftersom syftet med stödet är att förhindra att de totala utsläppen av växthusgaser ökar när produktionen flyttas utanför EU. De ekonomiska åtgärder som införs måste vara förenliga med reglerna om statligt stöd och får inte leda till otillbörlig snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden.

För de verksamhetsutövare som ansöker om stöd och för användningen av det beviljade stödet ställs i lagen villkor som säkerställer att stödet styr verksamhetsutövarna mot klimatneutrala och energieffektiva produktionsmetoder. För att stöd ska kunna beviljas ska verksamhetsutövaren iakttä skyldigheten enligt 2 kap. i energieffektivitetslagen att göra en energibesiktning. Dessutom ska verksamhetsutövaren visa att minst 30 procent av elförbrukningen är el som producerats med koldioxidfria källor. Verksamhetsutövaren ska rikta minst 50 procent av det stöd som beviljats i enlighet med denna lag till utvecklingsåtgärder. Med utvecklingsåtgärder avses verksamhetsutövarens åtgärder för att främja att verksamheten blir klimatneutral. Åtgärderna kan inriktas på minskning av växthusgasutsläppen, effektivisering av energianvändningen, ökning av användningen av förnybar energi eller elektrifiering av verksamheten.

I 2 mom. föreskrivs att en verksamhetsutövare som är verksam inom en sektor eller undersektor som anges i riktlinjerna för statligt stöd och som tillverkar stödberättigande produkter i sin anläggning har rätt till stöd. Dessa elintensiva sektorer och delsektorer anses löpa avsevärd risk för koldioxidläckage på grund av de kostnader som överförts till elpriserna på grund av EU:s utsläppshandelssystem. Alla sektorer och delsektorer som anges i bilaga I till riktlinjerna för statligt stöd till utsläppshandeln är berättigade till stöd. De sektorer och delsektorer som är berättigade till stöd räknas upp i bilaga 1 till lagen. De stödberättigande produkterna indelas utifrån NACE-koderna. De tillämpliga NACE-koderna är förenliga med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3037/90 och vissa EG-förordningar om särskilda statistikområden. Inom en stödberättigande sektor beviljas stöd enligt enhetliga principer till alla konkurrenter inom samma sektor, om de befinner sig i samma situation.

2 §. Förhållande till annan lagstiftning. I paragrafen föreskrivs om lagens förhållande till statsunderstödslagen (688/2001). Paragrafen är av informativ karaktär. I 3 § i statsunderstödslagen föreskrivs om statsunderstödslagens förhållande till annan lagstiftning. I 3 § 3 mom. i statsunderstödslagen finns bestämmelser om vissa former av offentligt stöd på vilka statsunderstödslagen inte tillämpas som sekundär allmän lag. Enligt 3 § 3 mom. 1 punkten i statsunderstödslagen omfattar statsunderstödslagen inte stöd, ersättningar eller andra förmåner, om rätten till dem baserar sig på lag och grunden för bestämmandet av det belopp som ska beviljas anges detaljerat i lag. Lagförslaget anses uppfylla båda punkterna och därför ska statsunderstödslagen inte tillämpas som en sekundär allmän lag.

RP 36/2022 rd

I 1 och 4 § i lagförslaget finns detaljerade bestämmelser om verksamhetsutövarens rätt att få stöd. Rätt till stöd har verksamhetsutövare som är verksamma inom de sektorer som anges i bilaga 1 till propositionen och som uppfyller förutsättningarna för beviljande av stöd enligt 4 §. Energimyndigheten har inte prövningsrätt i fråga om ändamålsenligheten när den beslutar om beviljande av stöd.

Detaljerade bestämmelser om storleken på det stöd som ska betalas finns i förslagets 2 kap. som gäller stödbeloppet. Energimyndigheten fastställer i enlighet med 8 § priset på den utsläppsrätt som ska tillämpas vid beräkningen av stödet. Definitionen sker i enlighet med 3 § 6 punkten och Energimyndigheten har inte prövningsrätt i frågan. Enligt 7 § 2 mom. ska Energimyndigheten fastställa stödnivån i en situation där det totala beloppet av det stöd som söks överstiger 150 miljoner euro. Energimyndigheten har inte någon egen prövningsrätt i fråga om stödbeloppet, utan det är fråga om verkställande av budgeten.

Således har Energimyndigheten som helhet inte prövningsrätt i fråga om ändamålsenlighet eller verkställande av budgeten när den beslutar om det stödbelopp som ska betalas ut. Enligt regeringens proposition med förslag till statsunderstödslag (RP 63/2001 rd) kan lagen fungera som modell för bestämmelserna om användning, övervakning och granskning av stöd samt om återbetalning och återkrav av stöd, även om det är fråga om en sådan förmån enligt 3 § i statsunderstödslagen som lagen inte tillämpas på. Enligt den motiveringen kan det vid behov i speciallagstiftningen genom en hänvisningsbestämmelse anges för ändamålet lämpliga bestämmelser i statsunderstödslagen som ska tillämpas. I 22 § 3 mom. och 23 § i lagförslaget finns en hänvisning till den bestämmelse i statsunderstödslagen som avses bli tillämpad. I övrigt ska statsunderstödslagen inte tillämpas.

3 §. Definitioner. Enligt paragrafens 1 punkt avses med verksamhetsutövare i denna lag en fysisk eller juridisk person som utövar ett faktiskt bestämmande inflytande över verksamheten i anläggningen och över användningen av stöd som beviljats i enlighet med denna lag. Det viktiga är vem eller vilken aktör som ansvarar för driften av anläggningen eller i praktiken styr anläggningens verksamhet. Det är också viktigt vem eller vilken aktör som de facto styr anläggningens affärsverksamhet. Åtskiljande av verksamheterna endast genom ett bolagsrättsligt arrangemang innebär inte att verksamhetsutövare som utövar ett faktiskt bestämmande inflytande över anläggningen inte längre skulle ha några skyldigheter. Till exempel i koncernföretag där moderföretaget tillsammans med dotterföretagen bildar ett koncernföretag, kan moderföretaget utöva faktiskt bestämmande inflytande över dotterföretaget. Det faktiska bestämmande inflytandet kan ändras exempelvis i samband med företagsförvärv eller fusioner eller när det sker ändringar i ägarandelarna. Verksamhetsutövaren svarar för användningen av stödet i enlighet med 14 § för de år för vilka stödet har beviljats. Om en förändring i det faktiska bestämmande inflytandet hindrar verksamhetsutövaren från att använda stödet i enlighet med lagens mål, har Energimyndigheten möjlighet att bedöma om förutsättningarna enligt 22 § 2 mom. för återkrav av stödet uppfylls.

Enligt 2 punkten avses med anläggning en anläggning som omfattas av lagens tillämpningsområde och på basis av vars uppgifter stöd söks. Med anläggning avses en fast funktionell helhet där en eller flera av de produkter som hör till de sektorer eller delsektorer som anges i bilaga 1 till lagen produceras samt verksamhet som tekniskt och funktionellt är nära förknippad med anläggningen.

Enligt 3 punkten avses med granskningsår det kalenderår på basis av vars uppgifter stöd söks.

Enligt 4 punkten avses med koldioxidutsläppsfaktor i enlighet med riktlinjerna för statligt stöd det aritmetiska medelvärdet för koldioxidintensiteten för elektricitet som produceras med fossila

bränslen i olika geografiska områden, uttryckt i ton koldioxid per megawattimme (tCO₂/MWh). Viktningen återspeglar produktionsmixen för de fossila bränslena inom ett givet geografiskt område. Koldioxidfaktorn är resultatet av en uppdelning av energibranschens uppgifter om utsläpp av koldioxidekvivalenter dividerat med bruttoelproduktionen baserat på fossila bränslen uttryckt i terawattimmar (TWh). Enligt riktlinjerna för statligt stöd definieras områdena som geografiska områden a) som består av delmarknader som är sammankopplade via elbörser, eller b) inom vilka ingen överbelastning har uppgetts och, i bägge fallen, elbörspriserna per timme för påföljande dag inom områdena som visar en prisdivergens i euro (med Europeiska centralbankens dagliga växelkurs) på högst en procent för ett signifikant antal av samtliga timmar per år. En sådan regional differentiering visar den betydelse som anläggningar som drivs med fossila bränslen har för det slutliga pris som fastställs på grossistmarknaden och deras roll som marginella anläggningar i rangordningen inom branschen. Enbart det faktum att elen handlas mellan två medlemsstater betyder inte automatiskt att de utgör en region som överlappar flera länder. Eftersom det saknas relevanta uppgifter på lägre nivå än nationell nivå omfattar de geografiska områdena en eller flera medlemsstaters hela territorium. I enlighet med riktlinjerna bildar Finland och Sverige tillsammans ett geografiskt område på vilket en enhetlig utsläppsfaktor tillämpas. Samma utsläppsfaktor för elproduktionen tillämpas på alla former av elansskaffning och på alla stödsökande för att säkerställa att elleveranskällorna behandlas jämnt och för att undvika missbruk.

Enligt 5 punkten avses med faktisk produktion anläggningens faktiska stödberättigande produktion under granskningsåret, uttryckt i ton per år.

Enligt 6 punkten avses med faktisk elförbrukning anläggningens faktiska elförbrukning, uttryckt i megawattimmar, som berättigar till stöd, inklusive elförbrukningen för sådan stödberättigande produktion som lagts ut, under granskningsåret.

Enligt 7 punkten avses med en utvecklingsåtgärd en investering som medför direkta kostnader för verksamhetsutövaren eller någon annan åtgärd med hjälp av vilken verksamhetsutövaren utvecklar sin produktion så att den blir mer klimatneutral. Med investeringar avses immateriella investeringar samt investeringar i fysiska anläggningstillgångar. En utvecklingsåtgärd anses främja klimatneutralitet om den syftar till att i anläggningen undvika eller minska växthusgasutsläpp, effektivisera användningen av energi eller material, öka användningen av förnybar energi eller en kombination av dessa.

4 §. Förutsättningar för beviljande av stöd. I paragrafen föreskrivs det om stödets varaktighet och om förutsättningarna för beviljande av stöd. Enligt punkt 54 i riktlinjerna för statligt stöd ska medlemsstaterna förbinda sig att säkerställa att stödmottagaren iakttar skyldigheten att genomföra en energibesiktning enligt artikel 8 i energieffektivitetsdirektivet. Energieffektivitetsdirektivet har genomförts nationellt genom energieffektivitetslagen. I 1 mom. föreskrivs om verksamhetsutövarens skyldighet att göra en energibesiktning enligt energieffektivitetslagen eller att visa att verksamhetsutövaren är befriad från skyldigheten att företa en energibesiktning med stöd av 7 § i energieffektivitetslagen. Skyldigheten ska uppfyllas även om verksamhetsutövaren inte är ett stort företag i enlighet med 3 § 6 punkten i energieffektivitetslagen. Skyldigheten att utföra besiktningar blir ny för några små och medelstora företag som har rätt att ansöka om elektrifieringsstöd. Det räcker att små och medelstora företag visar att de fullgjort skyldigheten året efter det första året stöd har beviljats. Energibesiktningen omfattar alltid företaget i dess helhet. Den kan omfatta också en koncern som består av två eller flera företag. I en besiktning utreds hela företagets eller koncernens energiförbrukningsprofil. Ett företag kan ha flera enskilda energiförbrukningsobjekt, såsom byggnader, produktionsanläggningar och transporter. Energibesiktningen inbegriper energiförbrukningen hos alla dessa, inklusive bland andra värme, el och bränslen.

I 2 mom. föreskrivs det att verksamhetsutövaren ska visa att minst 30 procent av den el som denna förbrukar har producerats med koldioxidfria källor. Med koldioxidfria källor avses el som producerats med förnybar energi eller kärnenergi. Huruvida villkoret uppfylls bedöms i fråga om elförbrukningen i de anläggningar på basis av vars uppgifter verksamhetsutövaren ansöker om stöd. Riktlinjerna för statligt stöd inom utsläppshandeln förutsätter att de medlemsstater som beviljar stöd enligt riktlinjerna förbinder sig att övervaka att de stödmottagare som i enlighet med artikel 8.4 i energieffektivitetsdirektivet omfattas av skyldigheten att göra energibesiktningar iakttar de alternativa kraven i 55 punkten i riktlinjerna för statligt stöd. En förutsättning för elektrifieringsstöd är alternativ b, det vill säga att minska koldioxidavtrycken av sin elförbrukning, så att minst 30 procent av elförbrukningen täcks av koldioxidfria källor. De alternativa kraven i punkt 55 i riktlinjerna och de nationella särdrag som hänför sig till dem och deras tillämplighet på det finländska stödsystemet granskas i större utsträckning i motiveringen till regeringspropositionen. I systemet med elektrifieringsstöd förutsätts det att det i verksamhetsutövarens ansökan enligt 11 § ingår en redogörelse för andelen koldioxidfri el av den el som förbrukats.

I 3 mom. föreskrivs om beviljande av stöd i situationer där en anläggning upphör med sin verksamhet. Verksamhetsutövaren beviljas inte stöd, om anläggningen upphör med sin verksamhet innan stödet beviljas. Anläggningen ska vara i drift och producera en stödberättigande produkt vid tidpunkten för ansökan om och beviljande av stöd. Anläggningen anses ha upphört med sin verksamhet, om det inte är tekniskt möjligt att återuppta verksamheten. Det är tekniskt omöjligt att återuppta verksamheten i en situation då sådana aggregat som är centrala med tanke på anläggningens drift inte längre hålls i funktionsdugligt skick. Om det är tekniskt möjligt att inleda verksamheten, ska verksamhetsutövaren visa att anläggningen återupptar sin verksamhet inom sex månader från det att verksamheten upphörde. Då har verksamhetsutövaren möjlighet att fortfarande få stödet, om anläggningens verksamhet fortsätter. Det är inte ändamålsenligt att betala ut stöd till en inrättning som upphört med sin verksamhet, eftersom den då inte längre uppfyller målen för en dämpning av koldioxidläckaget i enlighet med 1 § i lagförslaget.

I 4 mom. föreskrivs att stöd inte beviljas företag vars verksamhet är i ekonomiska svårigheter. Att olönsamma företag försvinner från marknaden är en normal del av marknadens funktion och statligt stöd till dem kan i betydande grad snedvrída konkurrensen. Därför är det inom ramen för EU:s regler om statligt stöd möjligt att bevilja statligt stöd till företag i svårigheter endast i mycket begränsade situationer. Som företag i svårigheter betraktas i allmänhet ett företag som enligt EU:s regler för statligt stöd utan myndigheternas stödåtgärder nästan säkert kommer att lägga ner sin verksamhet på kort eller medellång sikt. I riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter (EUT C 249, 31.7.2014) fastställs detaljerade kriterier enligt vilka ett företag anses vara i svårigheter.

5 §. Myndighetsuppgifter. Energimyndigheten svarar för tillsynen över efterlevnaden av lagen. Energimyndigheten ska svara för alla myndighetsuppgifter i anslutning till beviljandet, uppföljningen av användningen och tillsynen av stödet. Energimyndigheten ska svara för beräkningen, beviljandet, utbetalningen, tillsynen och rapporteringen i fråga om användningen av stödet samt för andra myndighetsuppgifter som anges i den föreslagna lagen. Energimyndigheten ska svara för säkerställandet av att de uppgifter som verksamhetsutövaren lämnar är korrekta. Energimyndigheten ska dessutom svara för att det utarbetas rapporter till kommissioner om stödet i enlighet med rådets förordning (EU) 2015/1589 om genomförandebestämmelser för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (kodifiering) och kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget. Utöver de krav som ställs i de nämnda förordningarna ska rapporten innehålla de uppgifter som förutsätts i riktlinjerna för statligt stöd. Energimyndigheten ska

också ansvara för offentliggörandet och rapporteringen av uppgifter som hänför sig till stödsystemet på det sätt som förutsätts i riktlinjerna för statligt stöd. Energimyndigheten ska i samarbete med arbets- och näringsministeriet svara för den rapport som ska offentliggöras i enlighet med artikel 10a.6 i utsläppshandelsdirektivet.

6 §. De år då stödet bestäms. I paragrafen föreskrivs att stöd kan beviljas på basis av uppgifterna för granskningsåren 2021–2025. Stödet ska betalas retroaktivt året efter granskningsåret. Det första året utifrån vars uppgifter stöd kan beviljas är 2021 och det stöd som beviljas på basis av 2021 betalas 2022. Det sista året utifrån vars uppgifter stöd kan beviljas är 2025 och det stöd som beviljas på basis av 2025 betalas 2026. Riktlinjerna för statligt stöd inom utsläppshandeln kan tillämpas under den fjärde handelsperioden, det vill säga 2021–2030. Om en medlemsstat önskar bevilja stöd som motsvarar en kortare period bör den använda ett verksamhetsår som referens och bevilja stödmottagaren stöd för ett år i taget. I riktlinjerna för statligt stöd konstateras att alla klimatrelaterade politiska instrument, särskilt de som fastställs i utsläppshandelsdirektivet för att uppnå ytterligare minskningar av växthusgasutsläppen fram till 2030, ska ses över och vid behov ändras. I detta sammanhang kommer man att ta hänsyn till klimatmålplanen och initiativet att inrätta en gränsjusteringsmekanism för koldioxid. Kommissionen kommer därefter att kontrollera om det är behövligt att ändra eller anpassa riktlinjerna för statligt stöd för att säkerställa att de är förenliga med och bidrar till uppfyllandet av klimatneutralitetsmålet, samtidigt som hänsyn tas till lika villkor. I enlighet med 14 § ska verksamhetsutövarna använda minst 50 procent av det stöd som beviljats under granskningsåren till utvecklingsåtgärder som främjar en övergång av verksamheten till ett mer klimatneutralt produktionssätt. Stödet ska användas för utvecklingsåtgärder senast den 31 december 2028.

7 §. Stödets maximibelopp. I paragrafen föreskrivs det om maximibeloppet av det stöd som årligen beviljas med stöd av denna lag och om den stödnivå som ska tillämpas vid beräkningen av stödbeloppet. Med stödnivå avses stödets andel av de stödberättigande kostnaderna. Enligt riktlinjerna för statligt stöd är stödet proportionellt och har tillräckligt begränsad negativ effekt på konkurrensen och handeln om det inte överstiger 75 procent av de indirekta utsläppskostnader som uppstått. Den nationellt fastställda stödnivån är i princip 25 procent. På grund av variationen i priset på en utsläppsrätt och i den stödberättigande elförbrukningen är det dessutom behövligt att begränsa ökningen av de totala kostnaderna för stödet så att beloppet inte blir större än beräknat. De maximala statliga utgifterna för stöd som beviljats med stöd av denna lag får inte överstiga 150 miljoner euro per år 2021–2026. Den nationella stödnivån är klart lägre än den högsta tillåtna stödnivån enligt riktlinjerna för statligt stöd. Enligt riktlinjerna för statligt stöd är stödet proportionellt och har tillräckligt begränsad negativ effekt på konkurrensen och handeln om det inte överstiger 75 procent av de indirekta utsläppskostnader som uppstått. En nationellt fastställd stödnivå som är lägre än maximibeloppet enligt riktlinjerna begränsar den totala kostnaden för stödet. Dessutom kan det säkerställas att stödet är proportionellt och att dess negativa effekter på konkurrensen och handeln är tillräckligt små. Den nationellt tillämpliga stödnivån är 25 procent, om det ansökta totala stödbeloppet är 150 miljoner euro eller lägre. Detta är klart lägre än den högsta tillåtna stödnivån enligt riktlinjerna för statligt stöd. Den låga stödnivån begränsar den totala kostnaden för stödet. Beloppet av det stöd som beviljas årligen påverkas i hög grad av prisutvecklingen på en utsläppsrätt samt av den mängd el som anläggningarna förbrukar. Båda faktorerna är förknippade med stor osäkerhet, vilket ökar osäkerheten i fråga om det totala stödbeloppet och därmed också dess konsekvenser för statsfinanserna, trots den nationellt fastställda stödnivån. Därför föreslås det ett årligt budgettak på 150 miljoner euro, som begränsar det totala stödbelopp som årligen ska beviljas oberoende av priset på en utsläppsrätt och nivån på den stödberättigande elförbrukningen.

I 2 mom. föreskrivs det om fastställande av stödnivån i en situation där det totala stödbelopp som söks årligen med stödnivån 25 procent överskrider 150 miljoner euro. Då ska Energimyndigheten fastställa den stödnivån som ska tillämpas vid beräkningen av stödet till en lägre nivå så att det totala stödbelopp som beviljas för året i fråga inte överskrider 150 miljoner euro. Den fastställda stödnivån bör avrundas nedåt till närmaste heltal så att det totala beloppet av det stöd som beviljas begränsas så noggrant som möjligt till 150 miljoner euro, dock utan att det överskrids. Vid beräkningen av stödet tillämpas samma stödnivån för alla verksamhetsutövare som ansökt om stöd oberoende av stödets nivå. En eventuell lägre stödnivån försätter inte verksamhetsutövarna i en ojämlig ställning och Energimyndigheten har inte prövningsrätt i fråga om det stödbelopp som beviljas.

8 §. Fastställande av forwardpriset på utsläppsrätter. I paragrafen föreslås bestämmelser om Energimyndighetens uppgift att årligen fastställa det Europeiska unionens forwardpris för en utsläppsrätt som ska tillämpas vid beräkningen av stödbeloppet. Med Europeiska unionens forwardpris avses det aritmetiska medelvärdet för de dagliga ettåriga forwardpriserna (slutliga anbudspriser) i euro för leverans i december det år för vilket stödet beviljas, noterat på en viss koldioxidbörs i EU under tiden 1 januari–31 december det år som föregår granskningsåret. Exempelvis i fråga om stöd som beviljas för granskningsåret 2023 är det medelvärdet av de slutliga anbudspriserna för leverans i december 2023 på en viss koldioxidbörs i EU under tiden 1 januari–31 december 2022. Vid bestämningen ska användas handelsuppgifterna för en med tanke på handelsvolymen så representativ börs som möjligt som bedriver handel med utsläppsrätter inom EES-området.

9 §. Beräkning av stödbeloppet vid tillämpning av effektivitetsriktmärke för elförbrukning. I paragrafen föreskrivs om den beräkningsformel enligt vilken stödbeloppet ska beräknas när det för de produkter som tillverkas vid anläggningen finns ett produktspecifikt effektivitetsriktmärke för elförbrukning som fastställts i enlighet med kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/331 om fastställande av unionstäckande övergångsbestämmelser för harmoniserad gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt artikel 10a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG, nedan *kommissionens förordning om gratis tilldelning*. Beräkningsformeln för stödet följer det som fastställts i riktlinjerna för statligt stöd. Det årliga stödbeloppet beräknas enligt följande: stödnivån under granskningsåret gånger koldioxidutsläppsfaktorn, vars värde är 0,58, gånger Europeiska unionens forwardpris gånger effektivitetsriktmärket för elförbrukning gånger den faktiska produktionen.

Enligt 2 mom. avses med effektivitetsriktmärke för elförbrukning, uttryckt i megawattimmar per producerat ton och definierat på Procom-nivån, den produktspecifika elförbrukningen per producerat ton som uppnåtts med de mest eleffektiva metoderna för produktion av den berörda produkten. Med Procom-nivån hänvisas det till Eurostats förteckning över produktionsbeteckningar för industrin som används för insamling av statistiska uppgifter. Produktbenämningarna i Procom-förteckningen är åttasiffriga. De fyra första siffrorna motsvarar koden i NACE Rev. 1.1 i EU:s statistiska näringsgrensindelning. De riktmärken som ska följas är förenliga med artikel 10a.2 i utsläppshandelsdirektivet. För åren 2021–2025 har de antagits genom kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/447 om fastställande av reviderade riktmerkesvärden för gratis tilldelning av utsläppsrätter för perioden 2021–2025 i enlighet med artikel 10a.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG, nedan *riktmärkesförordningen*. De riktmärken som ska tillämpas anges i bilaga 2 till denna lag. Effektivitetsriktmärkena för elförbrukning minskas årligen från och med granskningsåret 2022 för varje riktmarke i enlighet med den minskningsprocent som fastställs i riktlinjerna för statligt stöd. Minskingsprocenterna anges i bilaga 2 till lagen. Genom att tillämpa effektivitetsriktmärken för elförbrukning säkerställs det att stödet till ineffektiva produktionsprocesser förblir begränsat och upprätthålls incitament att sprida de mest energieffektiva teknikerna.

Enligt 3 mom. ska effektivitetsriktmärket för elförbrukning för sådana produkter som tillverkas i anläggningar för vilka utbyttbarheten mellan el och bränsle har fastställts i punkt 2 i bilaga 1 till kommissionens förordning om gratis tilldelning bestämmas på det sätt som beskrivs i bilaga 3 till lagen. För dessa processer bestäms produktriktmärkena i riktmarkesförordningen på grundval av summan av de direkta utsläppen (från energi- och processutsläpp) och de indirekta utsläppen till följd av användningen av den utbytbara delen av elektriciteten. Riktmärket för elförbrukning ska då härledas från produktriktmärket med hjälp av den genomsnittliga europeiska faktorn för utsläppsintensitet (0,376 t CO₂/MWh). Effektivitetsriktmärket för elförbrukning ska fastställas inom samma systemavgränsningar så att endast elens andel beaktas när stödbeloppet bestäms. De fastställda effektivitetsriktmärkena för elförbrukning sjunker årligen i enlighet med riktlinjerna för statligt stöd med 1,09 procent från och med granskningsåret 2022.

I 4 mom. föreskrivs att Energimyndigheten svarar för beräkningen av det anläggningsspecifika stödbeloppet enligt 1 mom. Energimyndigheten ska också i samband med beräkningen av stödbeloppet fastställa det effektivitetsriktmärke för elförbrukning som ska tillämpas vid beräkningen av stödet i enlighet med bilagorna 2 och 3.

Närmare bestämmelser om beräkningen av stödbeloppet utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §. Beräkning av stödbeloppet vid tillämpning av reservriktmärke för elförbrukning. I paragrafen föreslås bestämmelser om beräkning av stödbeloppet när det för de produkter som tillverkas i anläggningen inte finns något effektivitetsriktmärke för elförbrukning som fastställts i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning. Beräkningsformeln för stödet följer det som fastställts i riktlinjerna för statligt stöd. Det årliga stödbeloppet beräknas enligt följande: stödnivån under granskningsåret gånger koldioxidutsläppsfaktorn, vars värde är 0,58, gånger Europeiska unionens forwardpris gånger reservriktmärket för elförbrukning gånger den faktiska elförbrukningen. Om det vid anläggningen dessutom tillverkas produkter som inte omfattas av lagens tillämpningsområde, ska stödbeloppet beräknas endast för elförbrukningen för de produkter som omfattas av lagens tillämpningsområde.

Enligt 2 mom. avses med reservriktmärke för elförbrukning i enlighet med riktlinjerna för statligt stöd en andel på 80 procent av den faktiska elförbrukningen. I enlighet med riktlinjerna för statligt stöd motsvarar det de genomsnittliga insatser för att minska utsläppen som framtvings av tillämpningen av effektivitetsriktmärkena för elförbrukning (riktmärke för elförbrukning/förhandsriktmärke för elförbrukning). Det tillämpas på alla produkter som faller inom de stödberättigande sektorerna men för vilka inget eget effektivitetsriktmärke för elförbrukning har fastställts. Reservriktmärket för elförbrukning minskas årligen med 1,09 procent från och med granskningsåret 2022.

I 3 mom. föreskrivs att Energimyndigheten svarar för beräkningen av det anläggningsspecifika stödbeloppet enligt 1 mom. Energimyndigheten ska också fastställa det effektivitetsriktmärke för elförbrukning som ska tillämpas vid beräkningen av stödet enligt 2 mom.

Närmare bestämmelser om beräkningen av stödbeloppet utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §. Ansökan om stöd. För att få stöd ska verksamhetsutövaren lämna in en ansökan till Energimyndigheten. Enligt riktlinjerna för statligt stöd är stödet förenligt med den inre marknaden endast om det har en stimulanseffekt. För att stödet ska ha stimulanseffekt och faktiskt hindra koldioxidläckage ska stödet ansökas om och betalas ut till stödmottagaren under granskningsåret eller det påföljande året. Således ska stödansökan lämnas in till Energimyndigheten årligen

inom den tidsfrist som anges i statsrådets förordning, för att den ska kunna godkännas. Ansökningar som kommit in efter den utsatta tiden ska avslås. I ansökan ska verksamhetsutövaren lämna uppgifter om anläggningen och dess verksamhet. För inlämnandet av ansökningarna ska Energimyndigheten förvalta ett elektroniskt ärendehanteringssystem.

Närmare bestämmelser om tidsfristen för och innehållet i stödansökan och sättet att lämna in den utfärdas genom förordning av statsrådet. Utöver vad som föreskrivs i denna lag ska de allmänna förvaltningslagarna tillämpas.

12 §. Beviljande av stöd. När Energimyndigheten behandlar en ansökan enligt 11 § ska den kontrollera att de uppgifter som lämnas i ansökan är trovärdiga och tillförlitliga samt att de är tillräckligt täckande och exakta för att myndigheten ska kunna försäkra sig om att det stöd som fastställts i enlighet med 6–10 § har beräknats på rätt sätt. Energimyndigheten ska se till att dess verksamhetssätt och tolkningssätt vid bedömningen är enhetliga för att säkerställa en enhetlig och jämlik behandling av verksamhetsutövarna. När Energimyndigheten försäkras sig om detta kan den också anlita sakkunniga som inte hör till den egna organisationen. Detta kan behövas i situationer där föremålet för bedömningen är en anläggning eller en del av en anläggning som kräver särskilt och detaljerat sektorspecifikt kunnande. Också då har Energimyndigheten det övergripande ansvaret för bedömningen av riktigheten hos de uppgifter som verksamhetsutövaren lämnat.

Stödet beviljas endast till den del verksamhetsutövaren i sin ansökan på ett tillförlitligt sätt kan visa att anläggningen är berättigad till stöd. Energimyndigheten ska godkänna en ansökan, om det i ansökan visas att förutsättningarna för att få stöd enligt denna lag är uppfyllda och det inte finns något i denna lag avsett hinder för att godkänna ansökan. Energimyndigheten fattar ett beslut om beviljande av stöd som beräknats enligt 6–10 §. Enligt riktlinjerna för statligt stöd ska, för att stödet ska ha stimulanseffekt och faktiskt hindra koldioxidläckage, stödet ansökas om och betalas ut till stödmottagaren under granskningsåret eller det påföljande året. Således ska Energimyndigheten behandla ansökan så att stödet i enlighet med 13 § kan betalas till verksamhetsutövaren under samma kalenderår.

Närmare bestämmelser om beslutet om beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §. Utbetalning av stöd. Enligt riktlinjerna för statligt stöd ska, för att stödet ska ha stimulanseffekt och faktiskt hindra koldioxidläckage, stödet ansökas om och betalas ut till stödmottagaren under granskningsåret eller det påföljande året. Således ska Energimyndigheten betala ut stödet i enlighet med beslutet enligt 12 § senast vid utgången av det kalenderår under vilket stödet har sökts. Av det belopp som ska betalas kan Energimyndigheten kvitta stöd som ska återkrävas eller återbetalas eller den ränta eller dröjsmålsränta som tas ut på stödet i enlighet med 25 §.

Energimyndigheten ska inte betala ut stödet, om ett återbetalningskrav som baserar sig på Europeiska kommissionens tidigare beslut om statligt stöd, där stödet har deklarerats strida mot reglerna och vara icke förenligt med den inre marknaden, riktar sig mot stödmottagaren och återbetalning inte har skett.

14 §. Användning av stöd. En verksamhetsutövare som beviljats stöd enligt 12 § ska använda minst 50 procent av stödet för en eller flera utvecklingsåtgärder som främjar uppnåendet av målen i Finland enligt 1 §. Med utvecklingsåtgärder avses en investering som medför direkta kostnader för verksamhetsutövaren eller någon annan åtgärd med hjälp av vilken verksamhetsutövaren utvecklar sin produktion så att den blir mer klimatneutral. Åtgärderna kan inriktas på

minskning av växthusgasutsläppen, effektivisering av energianvändningen, ökning av användningen av förnybar energi eller elektrifiering av verksamheten. Stödet ska användas för utvecklingsåtgärder senast den 31 december 2028. Stödprogrammet är femårigt och stöd enligt programmet betalas sista gången 2026. Eftersom beloppet av det stöd som beviljas årligen är förenat med osäkerhet, behöver tid reserveras för verksamhetsutövaren att använda stödet på ett ändamålsenligt sätt ännu efter 2026.

I 2 mom. föreskrivs att de kostnader för utvecklingsåtgärder, för vilka stödet används, inte får omfattas av stöd som betraktas som statligt stöd. Ett sådant stöd är till exempel energistöd som har beviljats med stöd av statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av energistöd åren 2018–2022 (1098/2017). Det finns behov av att utesluta möjligheten att rikta användningen av stöd och som betraktas som statligt stöd och elektrifieringsstöd till samma kostnader för att säkerställa att de statliga stödens sporrande effekt inte minskar och att det tillåtna maximalbeloppet för offentligt stöd inte överskrider till exempel i fråga om energistöd. Statligt stöd definieras i artikel 107.1 i EUF-fördraget som sådant stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

I 3 mom. föreskrivs om verksamhetsutövarens skyldighet att lämna in en plan till Energimyndigheten där verksamhetsutövaren beskriver de planerade utvecklingsåtgärderna och kostnaderna för dem, för vilka stödet kommer att användas. Uppgifterna ska lämnas för att Energimyndigheten ska kunna bedöma och godkänna verksamhetsutövarens plan för användning av stödet.

I 4 mom. föreskrivs det att verksamhetsutövarens ska lämna in uppgifter med hjälp av vilka Energimyndigheten kan försäkra sig om att verksamhetsutövaren fullgör sin skyldighet i fråga om användningen av stödet. Uppgifterna ska lämnas så att Energimyndigheten kan försäkra sig om att verksamhetsutövaren har använt stödet på det sätt som förutsätts i lagen.

Närmare bestämmelser om utvecklingsåtgärderna, förutsättningar och godtagbara kostnader för dem samt lämnandet och behandlingen av uppgifter om utvecklingsåtgärderna och deras kostnader ska utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §. Rätt att få uppgifter. En effektiv och ändamålsenlig tillsyn förutsätter en i lag tryggad rätt att få uppgifter för tillsynen. Enligt 1 mom. har Energimyndigheten rätt att få nödvändiga uppgifter för tillsynen över efterlevnaden av lagen av verksamhetsutövaren, den elproducent som levererar el till verksamhetsutövaren samt av elnätsinnehavaren. Med uppgifter som är nödvändiga för tillsynen avses sådana uppgifter som innehållsmässigt är korrekta och som ger en rättvisande och tillräcklig bild av hur lagens bestämmelser och de föreskrifter som meddelats i Energimyndighetens beslut har följts. Energimyndigheten kan genom ett föreläggande ålägga någon att lämna de behövliga uppgifterna och vid behov förena föreläggandet med vite med stöd av 18 § 2 mom.

Enligt 2 mom. har Energimyndigheten trots sekretessbestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) eller någon annanstans i lag rätt att av myndigheter få uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i denna lag. Dessa med tanke på tillsynen nödvändiga uppgifter kan gälla verksamhetsutövarens elförbrukning, produktion och användning av stödet (1 punkten), investeringsstöd och andra statliga stöd som verksamhetsutövaren har fått (2 punkten) samt andra väsentliga omständigheter som gäller verksamhetsutövaren än de som avses i 1 och 2 punkten (3 punkten). De sistnämnda omständigheterna kan gälla till exempel verksamhetsutövarens produktion av produkter som omfattas

av stöd eller andra omständigheter som gäller verksamhetsutövaren och som är av väsentlig betydelse med tanke på bestämmande, utbetalning, användning eller återkrav av stödet eller stödmottagarens skyldigheter. Uppgifterna i fråga kan finnas till exempel hos skattemyndigheterna, Tullen och Energimyndigheten själv.

16 §. Utlämnande av uppgifter. Enligt paragrafen hindrar sekretessbestämmelserna inte Energimyndigheten från att lämna ut uppgifter till en behörig institution inom Europeiska unionen eller något annat organ inom unionen, om detta krävs enligt Europeiska unionens lagstiftning eller i någon annan förpliktelse som har samband med Finlands medlemskap i Europeiska unionen. I enlighet med denna paragraf ska Energimyndigheten också ha rätt att lämna arbets- och näringsministeriets uppgifter som erhållits i stödansökan och i samband med tillsynen. Paragrafens 2 punkt har ett nära samband med tillsynen över att EU:s regler om statligt stöd följs, och den ansvariga parten i detta fall är arbets- och näringsministeriet.

Bestämmelser om åklagarens rätt att trots sekretessbestämmelserna avgiftsfritt av myndigheterna få de uppgifter och handlingar som behövs för skötseln av tjänsteuppdrag finns i 22 § 1 mom. i lagen om åklagarväsendet (32/2019). Bestämmelser om polisens rätt att oberoende av tystnadsplikten på begäran av en polisman som hör till befälet för tjänsteuppdrag avgiftsfritt få behövlig information och handlingar av myndigheter finns i 4 kap. 2 § 1 mom. i polislagen (872/2011). Därför föreslås det inga bestämmelser om Energimyndighetens skyldighet att lämna ut uppgifter till dessa myndigheter.

17 §. Myndighetens inspektionsrätt. I 1 mom. säkerställs Energimyndighetens inspektionsrätt i anläggningar och lokaler och på områden som det är behövligt att få tillträde till med tanke på den tillsyn som avses i lagen. Denna rätt omfattar alla de lokaler och områden vars förhållanden är av betydelse bland annat vid bedömningen av om de förutsättningar som anges i 4 § uppfylls. Sådana lokaler och områden kan vara till exempel verksamhetsutövarens lokaler eller områden för en anläggning som får stöd eller ett utrymme som elproducenten besitter och som är den plats där uppgifter om den el som levererats till verksamhetsutövaren och nätt innehavarens mätarplats finns. Energimyndigheten ska också ha rätt att utföra inspektioner i lokalerna och utrymmena och på områdena i fråga och vidta andra åtgärder som tillsynen förutsätter. Hemfriden har tryggats i 10 § i grundlagen. Genom lag kan dock föreskrivas om åtgärder som ingriper i hemfriden och som är nödvändiga för att de grundläggande fri- och rättigheterna ska kunna tryggas eller för att brott ska kunna utredas. Myndighetsinspektioner får företas i utrymmen som omfattas av hemfriden då det finns anledning att misstänka att ett brott har inträffat som kan medföra fängelsestraff. Därför är Energimyndighetens behörighet med stöd av 1 mom. begränsad i fråga om utrymmen avsedda för stadigvarande boende. I sådana lokaler är tillsynsåtgärder möjliga endast om det finns anledning att misstänka att ett brott som avses i 16 kap. 8 § i strafflagen (39/1889) har begåtts (ingivande av osant intyg till myndighet) eller ett brott som avses i 29 kap. 5 eller 6 § (subventionsbedrägeri eller grovt subventionsbedrägeri) och inspektionen är nödvändig för att utreda de omständigheter som inspektionen gäller. En sådan situation kan uppstå om tillgången till de uppgifter som är föremål för inspektionen är möjlig endast i fråga om anordningar som omfattas av hemfriden, till exempel sådana anordningar som ägs av verksamhetsutövaren men som innehas av en arbetstagarare i arbetstagararens hem.

Energimyndigheten ska vid inspektionen ha rätt att omhänderta det material som innehas av den verksamhetsutövare, elproducent eller nätt innehavare som är föremål för inspektionen. Omhändertagande kan komma i fråga när saken inte kan utredas i samband med inspektionen på det sätt som inspektionen kräver och omhändertagandet av materialet därför är nödvändigt med tanke på uppnåendet av målen för inspektionen. Alla handlingar och upptagningar och övrigt material som omfattas av inspektionsrätten kan omhändertas. Omhändertagande kan vara nödvändigt till exempel i situationer där granskning av upptagningar eller material i elektronisk

form kräver användning av datatekniska anordningar eller när materialet är avsevärt stort. Materialet ska återlämnas så snart det inte längre behövs för inspektionen. Det avgörande med tanke på behovet är om materialet behövs för att skaffa de tilläggsuppgifter som syftet med inspektionen förutsätter eller för att kontrollera uppgifternas riktighet. Omhändertagandet av materialet kan till exempel inte pågå tills ett beslut om återbetalning av stödet har fattats.

Enligt 3 mom. ska den som är föremål för inspektion bistå Energimyndigheten vid utförandet av inspektionen. Detta innebär att verksamhetsutövaren eller någon annan som är föremål för inspektion ska agera i gott samarbete med den som utför inspektionen och ge allt material som behövs för inspektionen samt de uppgifter och utredningar som behövs för inspektionen. Det kan anses behövligt till exempel med uppgifter, utredningar och material med hjälp av vilka det kan utredas om förutsättningarna enligt 4 § och grunderna för utbetalning av stöd uppfylls.

18 §. Rättelse av förseelse eller försummelse. I paragrafen föreskrivs om de medel som Energimyndigheten har till sitt förfogande när bestämmelserna i lagen eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av lagen inte iaktas. Energimyndigheten kan med stöd av 1 mom. till exempel kräva att verksamhetsutövaren lämnar in de handlingar som avses i 17 § 2 mom. till Energimyndigheten. Innan Energimyndigheten meddelar ett förbud eller åläggande ska myndigheten höra parten. På hörande tillämpas bestämmelserna i förvaltningslagen (434/2003). På delgivningen av beslut om förbud och föreläggande tillämpas förvaltningslagen. När beslutet innehåller ett avgörande som är förpliktande för en part, ska beslutet delges som bevislig delgivning i enlighet med 60 § i förvaltningslagen. Ett förordnande som Energimyndigheten meddelat med stöd av 1 mom. ska med stöd av 27 § 2 mom. iaktas trots att ändring har sökts, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Enligt 2 mom. kan Energimyndigheten förena ett förbud eller åläggande som den meddelat med vite eller med hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande på det sätt som föreskrivs i vite-lagen (1113/1990). En huvudförpliktelse och ett vite som meddelats med stöd av 1 mom. föreläggs i regel genom samma beslut. Det blir aktuellt att förena ett förbud eller åläggande med hot om tvångsutförande eller avbrytande när det är brådskande att fullgöra förpliktelsen. Detta kan vara fallet till exempel i en situation där materialet inte kan granskas senare.

19 §. Handräckning. I paragrafen finns en hänvisning till 9 kap. 1 § i polislagen, där det föreskrivs om polisens skyldighet att ge handräckning. I paragrafen ges tullmyndigheterna befogenheter att ge handräckning.

20 §. Hänvisning till strafflagen. I paragrafen finns en hänvisning till 16 kap. 8 § i strafflagen, där det föreskrivs om straff för ingivande av osant intyg till myndighet och till 29 kap. 5 och 6 §, där det föreskrivs om straff för subventionsbedrägeri.

21 §. Återbetalning. I paragrafen föreskrivs om verksamhetsutövarens skyldighet att återbetala stöd, eller en del av stödet, som denna fått på felaktiga grunder, till för stort belopp eller annars uppenbart utan grund. Verksamhetsutövaren ska på eget initiativ och utan dröjsmål vidta åtgärder för att återbetala den grundlösa förmån som denna fått. Med stöd som mottagits felaktigt eller till ett för stort belopp ska betraktas en prestation som betalas utan grund eller till ett för stort belopp. Som ett för stort belopp betraktas till exempel felaktigt stöd som baserar sig på för stor faktisk produktion eller faktisk elförbrukning. Orsaken till att stöd utbetalats på felaktiga grunder, till för stort belopp eller utan grund kan vara till exempel verksamhetsutövarens försummelse, oaktsamhet eller svikliga förfarande. En sådan situation kan uppstå till exempel när verksamhetsutövaren har avgränsat de stödberättigande verksamheterna felaktigt på sin anläggning. Verksamhetsutövaren kan av misstag eller med avsikt ha lämnat Energimyndigheten felaktiga eller vilseledande uppgifter om en omständighet som har inverkat på det stödbelopp som

ska betalas ut eller hemlighållit en sådan omständighet. Med felaktiga uppgifter avses uppgifter som inte motsvarar fakta vid tidpunkten för lämnandet av uppgifterna och med vilseledande uppgifter och presentationssätt som gör att Energimyndigheten inte till väsentliga delar får en korrekt och tillräcklig bild av de omständigheter som inverkar på det stödbelopp som ska betalas ut. En grundlös förmån behöver inte betalas tillbaka om beloppet som ska betalas tillbaka inte överskrider 100 euro. Bestämmelsen motsvarar till denna del de som tillämpas i 20 § i statsunderstödslagen och annanstans i lag om när en mycket liten offentligrättslig betalningsskyldighet kan lämnas ogjord.

22 §. Återkrav. I paragrafen föreslås bestämmelser om återkrav av stöd och om den anslutande myndighetsprövningen.

Enligt 1 mom. har Energimyndigheten inte prövningsrätt i fråga om återkrav, utan den ska genom sitt beslut bestämma att redan utbetalt stöd ska återkrävas när det är fråga om försummelse av återbetalningsskyldigheten enligt 21 §. Återkravet ska då på motsvarande sätt begränsas till det belopp som enligt 21 § ska återbetalas. Energimyndigheten kan vid behov genom ett förvaltningsbeslut fastställa att återbetalningsskyldigheten föreligger och beloppet av den.

I 2 mom. föreskrivs om återkrav av stöd enligt prövning. Energimyndigheten kan överväga om trygghandet av det allmänna intresset förutsätter återkrav och om återkravet ska anses stå i rätt proportion till försummelsen. Grunderna hänför sig till de skyldigheter som gäller användningen av stödet och som inte alltid ska betraktas som väsentliga på det sätt som avses i 1 mom. så att de systematiskt ska leda till återkrav. Återkrav ska övervägas, om verksamhetsutövaren har förfarit i strid med 14 §. I det fallet ska återkrav övervägas till den del användningen av stödet enligt 14 § inte kan visas. Återkrav kan komma i fråga i en situation där användningen av stöd som beviljats förhindras på grund av ändrade förhållanden. Grunden för återkravet kan vara att den verksamhet som är föremål för användningen av stödet väsentligt inskränkts eller överlåtit till någon annan. I allmänhet har genomförandet av stödets användningsändamål betydelse för den aktör som ansvarar för objektets verksamhet. I fråga om stöd enligt denna lag är det således i allmänhet inte fråga om en överförbar ekonomisk förmån. Stödet ska kunna återkrävas, om den verksamhet som stödet avser överförs till en annan person. Energimyndigheten kan dock besluta att understödet inte ska återkrävas, om stödet i den aktuella situationen också kan beviljas den till vilken den verksamhet som varit föremål för användningen av stödet har överförs. Vid små fel eller förändringar i förhållandena är återkrav av stöd en alltför tung åtgärd i förhållande till det offentliga intresse som eftersträvas. I enlighet med proportionalitetsprincipen ska sådana förändringar i förhållandena som delvis hindrar uppnåendet av stödets syfte stå i ett godtagbart och förnuftigt förhållande till påföljden.

I 3 mom. finns en hänvisning till 21 § 3 punkten i statsunderstödslagen. Energimyndigheten har skyldighet att återkräva stödet, om verksamhetsutövaren har lämnat Energimyndigheten felaktiga eller vilseledande uppgifter om en omständighet som bidragit till att väsentligt inverka på erhållandet av stödet eller dess belopp eller hemlighållit en sådan omständighet. Omprövning av Energimyndighetens beslut om återkrav kan begäras med stöd av 25 §. Ett beslut som Energimyndigheten meddelat med anledning av en begäran om omprövning kan överklagas i förvaltningsdomstol i den ordning som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Energimyndighetens beslut ska med stöd av 27 § iakttas trots att ändring har sökts, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

I denna paragraf eller i 21 § föreskrivs inte om rätt för andra verksamhetsutövare som fått stöd till tilläggsstöd av de medel som ska återbetalas eller återkrävas.

23 §. Räkna och dröjsmålsränta. I paragrafen finns en hänvisning till 24 och 25 § i statsunderstödslagen. Verksamhetsutövaren har skyldighet att betala en årlig ränta på belopp som ska återbetalas eller återkrävas. Skyldigheten att betala ränta börjar vid återbetalning eller återkrav från den dag då stödet eller en del av det har betalats till verksamhetsutövaren. Ränta ska betalas till den dag då stödet betalas tillbaka och högst till den förfallodag som Energimyndigheten har bestämt för återbetalningen av understödet. Räntesatsen är den ränta som avses i 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) ökad med tre procentenheter. Dröjsmålsränta ska betalas på det belopp som återkrävs när verksamhetsutövaren inte har fullgjort sin återbetalningsskyldighet senast inom den tid som Energimyndigheten har bestämt. Räntesatsen för dröjsmålsräntan är enligt 25 § i statsunderstödslagen det allmänna beloppet för dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen.

24 §. Frist för återkrav och återbetalning samt preskriptionstid. Enligt 1 mom. ska Energimyndigheten fatta beslut om återkrav av stöd utan dröjsmål efter att ha fått kännedom om grunden för beslutet. I princip förutsätter ett beslut som fattas utan dröjsmål att behandlingen av ett ärende som gäller återkrav ges företräde framför andra förvaltningsärenden som avses i denna lag.

I 2 mom. föreskrivs om en tidsfrist efter vilken Energimyndigheten inte längre får börja återkräva stödet eller den ränta eller dröjsmålsränta som ska betalas på stödet. Återkrav får inte längre inledas när det har gått tio år sedan stödet beviljades med stöd av 12 §. Preskriptionstiden för återkrav ska alltid gälla det stödbelopp som verksamhetsutövaren beviljats varje år samt de räntor och dröjsmålsräntor som tas ut på basis av beloppet. På motsvarande sätt upphör skyldigheten enligt 21 § att återbetala stödet att gälla när det har gått tio år från det att stödet i fråga beviljades.

25 §. Kvittning. Med stöd av paragrafen kan Energimyndigheten besluta om kvittning av det belopp som ska återbetalas enligt 21 § eller återkrävas enligt 22 § mot det stöd som Energimyndigheten beviljat. Verksamhetsutövaren ska höras i enlighet med 34 § i förvaltningslagen innan något beslut fattas. Det ska vara möjligt att återkräva stödet också genom att kvitta det mot något annat statligt stöd som Energimyndigheten ska betala till samma verksamhetsutövare. Kvittningen kan inte gälla andra förfallna fordringar på verksamhetsutövaren. Vid kvittning ska således iaktas den användningsrätt i fråga om olika budgetmoment som fastställts i den detaljerade indelningen av statsbudgeten.

Dagen för kvittning av det belopp som ska återbetalas eller återkrävas är den dag då beslutet har meddelats. Räntan på återbetalningen och dröjsmålsräntorna beräknas fram till kvittningsdagen. Vid förfarandet iaktas till övriga delar förvaltningslagen. Energimyndigheten ska utreda om grunderna för kvittning är tillräckliga och motivera kvittningsbeslutet. En verksamhetsutövare som är missnöjd med Energimyndighetens beslut får begära omprövning av beslutet med stöd av 26 §. Ändring i ett beslut som Energimyndigheten fattat med anledning av en omprövningsbegäran får sökas i enlighet med förvaltningsprocesslagen. Energimyndighetens beslut kan med stöd av 27 § verkställas trots att ändring har sökts, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

26 §. Begäran om omprövning och ändringssökande. Enligt paragrafens 1 mom. kan en part hos Energimyndigheten begära omprövning av Energimyndighetens beslut enligt 12 § om beviljande av stöd, enligt 14 § om godkännande av en plan för användning av stöd, enligt 22 § om återkrav av stöd och beslut enligt 25 § om kvittning av stöd. Energimyndigheten ska till sina beslut foga anvisningar om hur man begär omprövning. De allmänna bestämmelserna om omprövningsförfarande finns i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Enligt 2 mom. ska lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) tillämpas på sökande av ändring. Besvärsrätten bestäms med stöd av 7 § i lagen om rättegång i den lagen.

27 §. Verkställighet av beslut. Ett beslut som Energimyndigheten fattat med stöd av 12 § om beviljande av stöd, 14 § om godkännande av en plan för användning av stödet eller 25 § 1 mom. om kvittning av stöd får enligt 1 mom. verkställas även om en part har begärt omprövning i ärendet. Verkställandet gör det inte onödigt att begära omprövning och söka ändring i fråga om dessa beslut, och omedelbart verkställande bedöms inte heller medföra några andra negativa effekter. Ett omedelbart verkställande påskyndar däremot verksamhetsutövarnas utvecklingsåtgärder som främjar klimatneutralitet.

På motsvarande sätt ska enligt 2 mom. ett beslut om förbud eller åläggande som Energimyndigheten meddelat med stöd av 18 § 1 mom. samt ett beslut om återkrav av stöd som Energimyndigheten fattat med stöd av 22 § iakttas trots att ändring har sökts. Fullföljdsdomstolen kan dock förbjuda verkställigheten av Energimyndighetens beslut enligt 1 eller 2 mom. eller förordna att beslutet ska avbrytas eller utfärda något annat förordnande om verkställigheten.

28 §. Avgifter. I 1 mom. ingår en informativ hänvisning till lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992), med stöd av vilken bland annat de allmänna grunderna för Energimyndighetens avgiftsbelagda prestationer och storleken på avgifterna samt andra grunder för avgifter som tas ut för prestationer bestäms. Bestämmelser om Energimyndighetens avgiftsbelagda prestationer finns i arbets- och näringsministeriets förordning om Energimyndighetens avgiftsbelagda prestationer (1241/2019).

Enligt 2 mom. får avgifter och kostnader enligt denna lag drivas in utan dom eller beslut i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Således är till exempel de avgifter som tas ut för Energimyndighetens beslut om beviljande av stöd direkt utsökbara.

29 §. Bevaring av uppgifter. I 1 mom. föreskrivs om verksamhetsutövarens skyldighet att bevara det material som hänför sig till stödet, bland annat produktionsuppgifterna, uppgifterna om elförbrukningen samt uppgifterna om användningen av stödet. Bevaringstiden för det material som hänför sig till stödet är tio år från den tidpunkt då stödet beviljades. Bevaringstiderna motsvarar preskriptionstiden för återkrav av stöd samt ränta och dröjsmålsränta som ska betalas på dem enligt 24 §. Det föreskrivs inte närmare om förvaringssättet, men det material som avses i paragrafen ska vara tillgängligt under den tid som föreskrivs i paragrafen.

I 2 mom. föreskrivs det om Energimyndighetens skyldighet att ha detaljerad bokföring över samtliga åtgärder i samband med beviljandet av stöd på det sätt som förutsätts enligt riktlinjerna för statligt stöd. Denna bokföring måste innehålla all den information som krävs för att man ska kunna fastställa att de tillämpliga villkoren rörande stödberättigande kostnader och högsta tillåtna stödnivåer har iakttagits. Uppgifterna måste bevaras i tio år från den dag då stödet beviljas och ges till kommissionen på begäran.

30 §. Ikraftträdande. Paragrafens 1 mom. innehåller en bestämmelse om lagens ikraftträdande. För att lagen ska träda i kraft förutsätts det att Europeiska kommissionen har godkänt de statliga stöd som ingår i lagförslaget.

I 2 mom. föreskrivs att lagen ska tillämpas på utvecklingsåtgärder som medför kostnader för verksamhetsutövaren efter lagens ikraftträdande. Det beviljade stödet ska i enlighet med 14 § riktas till sådana kostnader orsakade av utvecklingsåtgärder som uppkommit efter lagens ikraft-

RP 36/2022 rd

trädande. Som den tidpunkt då kostnaderna uppstår betraktas den tidpunkt då kostnaden antecknas i företagets bokföring. I enlighet med 2 kap. 3 § 1 mom. i bokföringslagen är denna tidpunkt när det gäller bokföringen av utgifter i regel mottagandet av en produktionsfaktor.

Genom 3 mom. upphävs lagen om kompensering av indirekta kostnader för handeln men utsläppsrätter. Stöd enligt den lagen beviljas sista gången 2021.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Avsikten är att med stöd av lagen utfärda en förordning av statsrådet som innehåller närmare bestämmelser om förfarandena och tillämpningen av lagen. I lagförslaget föreslås bemyndiganden att utfärda förordning med stöd av 9 § 4 mom., 10 § 4 mom., 11 § 2 mom., 12 § 4 mom. och 14 § 4 mom. I förordningen föreskrivs det om beräkningen av stödbeloppet vid tillämpning av effektivitetsriktmärket för elförbrukning, vid tillämpning av reservriktmärket för elförbrukning och om de förfaranden som ska iakttas vid ansökan om stöd. Närmare bestämmelser om utvecklingsåtgärderna, förutsättningar och godtagbara kostnader för dem samt lämnandet och behandlingen av uppgifter om utvecklingsåtgärderna och deras kostnader ska utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen träder i kraft sommaren 2022.

10 Förhållande till andra propositioner

Propositionen hänför sig till tilläggsbudgetpropositionen för 2022 och avses bli behandlad i samband med den.

11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 10 § i grundlagen är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade (1 mom.). Bestämmelser om nödvändiga åtgärder som sträcker sig till hemfriden kan utfärdas genom lag för att trygga de grundläggande fri- och rättigheterna eller utreda brott (3 mom.).

I lagförslaget föreslås det att Energimyndigheten ska ha behörighet att få uppgifter, inklusive sekretessbelagda uppgifter (15 §), och att också lämna ut uppgifter trots sekretessbestämmelserna (16 §) samt att utföra inspektioner i anläggningar, lokaler och utrymmen samt områden som verksamhetsutövaren besitter (17 §). Utlämnandet av sekretessbelagda uppgifter är bundet till nödvändighetskriteriet. På motsvarande sätt ska utförandet av inspektioner på områden som omfattas av hemfriden vara bundet till nödvändigheten med tanke på utredningen av ett brott.

Myndigheternas rätt att få uppgifter och möjlighet att lämna ut uppgifter kan enligt grundlagsutskottet gälla ”behövliga uppgifter” för ett visst syfte, om lagen ger en uttömmande förteckning över uppgiftsinnehållet. Om innehållet däremot inte anges i form av en förteckning, ska det i lagstiftningen ingå ett krav på att ”uppgifterna är nödvändiga” för ett visst syfte (se till exempel GrUU 10/2014 rd, s. 6/I, och de utlåtanden som nämns där). Om myndighetens rätt att få uppgifter och utlämnandet av uppgifter alltså hänför sig till uppgifter som inte specificeras i bestämmelsen, kan uppgifterna fås och lämnas ut endast i det fallet att det är nödvändigt (se till exempel GrUU 12/2019 rd s. 2–5, GrUU 17/2016 rd, s. 5–6 och de utlåtanden som nämns där).

RP 36/2022 rd

Inspektionsbefogenheterna ska granskas när inspektioner i utrymmen som används för boende av permanent natur tillåts med tanke på 10 § 3 mom. i grundlagen. De ska alltså vara nödvändiga antingen för att de grundläggande fri- och rättigheterna ska kunna tryggas eller för att brott ska kunna utredas (GrUU 23/2020 rd). Grundlagsutskottet har i sin praxis ansett att en åtgärd som ingriper i hemfriden kan godkännas "för att brott skall kunna utredas" om åtgärden kopplas till en konkret och specificerad anledning att misstänka att brott mot lagen har begåtts eller kommer att begås. Med tanke på proportionalitetsprincipen har grundlagsutskottet utgått från att man inte bör ingripa i skyddet för hemfriden för att utreda föga klandervärda förseelser som allra högst bestraffas med böter (se GrUU 12/2019, s. 6 och GrUU 40/2002 rd, s. 2). Å andra sidan har utskottet ansett att det för kontroll av att stöd och bidrag av offentliga medel används på tillbörligt sätt är acceptabelt att inspektioner utförs i hemfridsskyddade lokaler, också om det finns grundad anledning att misstänka straffbara förseelser som allra högst ger ett bötesstraff (se GrUU 69/2002 rd, s. 2–3, GrUU 6/2019 rd och GrUU 12/2019 rd, s. 6). Eftersom det i den föreslagna regleringen är fråga om stöd som beviljas av offentliga medel, har det ansetts att den föreslagna regleringen till denna del är godtagbar med tanke på grundlagen.

Enligt 80 § i grundlagen kan republikens president, statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag ska det dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. I lagförslaget föreslås bemyndiganden att utfärda förordning med stöd av 9 § 5 mom., 10 § 4 mom., 11 § 2 mom., 12 § 3 mom. och 14 § 5 mom.

I 9 § föreskrivs det om beräkning av stödbeloppet vid tillämpning av effektivitetsriktmärket för elförbrukning. Närmare bestämmelser om beräkningen av stödbeloppet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

I 10 § föreskrivs det om beräkning av stödbeloppet vid tillämpning av reservriktmärket för elförbrukning. Närmare bestämmelser om beräkningen av stödbeloppet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

I 11 § föreskrivs om det förfarande som ska iakttas vid ansökan om stöd. Bestämmelser om sättet och tidsfristen för inlämnande av stödansökan och om dess innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet.

I 12 § föreskrivs det om beviljande av stöd. Närmare bestämmelser om beslut om beviljande av stöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

I 14 § föreskrivs om användningen av beviljat stöd. Närmare bestämmelser om utvecklingsåtgärderna, förutsättningar och godtagbara kostnader för dem samt lämnandet och behandlingen av uppgifter om utvecklingsåtgärderna och deras kostnader ska utfärdas genom förordning av statsrådet. .

I arbets- och näringsministeriets förordning om Energimyndighetens avgiftsbelagda prestationer behöver det föreskrivas om priserna på stödmyndighetens beslut.

Grundlagsutskottet har i sin praxis krävt att bemyndiganden att utfärda förordning ska vara exakta och noggrant avgränsade och understrukit inte bara att ett bemyndigande att utfärda en förordning inte får vara för öppet utan också betydelsen av en tillräckligt exakt grundläggande bestämmelse på lagnivå för att stödja bemyndigandena (se GrUU 17/2018 rd, GrUU 15/2018 rd, s. 58–59, GrUU 45/2017 rd, GrUU 26/2017 rd, s. 27).

RP 36/2022 rd

Utskottet har också noterat att bestämmelserna i grundlagen direkt begränsar tolkningen av bemyndigandebestämmelser och innehållet i bestämmelser och föreskrifter som utfärdas med stöd av bemyndigandena (se GrUU 21/2018 rd, s. 2). Utskottet har ansett att detta innebär att när förordningar endast kan utfärdas med stöd av lagstadgad fullmakt och bemyndigande att utfärda en förordning inte kan ges i ärenden som enligt grundlagen ska föreskrivas genom lag, måste ett bemyndigande att utfärda förordning som tas in i lagen formuleras så att innehållet i bemyndigandet tydligt framgår av lagen och att det avgränsas tillräckligt noggrant.

Utifrån 80 § i grundlagen är det väsentligt att det finns tillräckligt uttömmande grundläggande bestämmelser i lag om det som ska regleras och att ett bemyndigande i regel bör placeras i samband med den grundläggande bestämmelsen (se GrUU 26/2017 rd, s. 27, GrUU 10/2016 rd, s. 5 och GrUU 49/2014 rd, s. 6).

De frågor som i denna proposition föreslås bli reglerade genom förordning gäller inte grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, utan omständigheter av teknisk natur som sammanhänger med beräkningen av stödbeloppet, inlämnandet av ansökan och utvecklingsåtgärder. Inte heller med det mest omfattande föreslagna bemyndigandet, i 14 § 5 mom., får det utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter eller bestämmelser som det av någon annan orsak förutsätts att ska utfärdas på lagnivå, utan bestämmelserna i lagen preciseras endast.

Också till övriga delar har de riktlinjer som grundlagsutskottet fastställt i sin utlåtandep Praxis iakttagits. På de grunder som anges ovan kan lagförslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om stöd som ersätter de indirekta kostnader som handeln med utsläppsrätter orsakar de verksamhetsutövare som omfattas av lagens tillämpningsområde och som löper avsevärd risk för koldioxidläckage. Syftet med lagen är att styra verksamhetsutövare till att utveckla sin industriella produktion så att den blir mer klimatneutral.

Denna lag tillämpas på de sektorer som anges i bilaga 1.

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Stöd som beviljas med stöd av denna lag betraktas inte som statsunderstöd enligt statsunderstödslagen (688/2001).

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *verksamhetsutövare* en fysisk eller juridisk person som utövar ett faktiskt bestämmande inflytande över verksamheten i en anläggning som är berättigad till stöd och över användningen av stöd som beviljats i enlighet med denna lag,

2) *anläggning* en fast funktionell helhet i Finland som verksamhetsutövaren har bestämmande inflytande över, som är verksam inom en i bilaga 1 angiven sektor och på basis av vars uppgifter stöd söks,

3) *granskningsår* det kalenderår på basis av vars uppgifter stöd söks,

4) *koldioxidutsläppsfaktor* det aritmetiska medelvärdet för koldioxidintensiteten för elektricitet som produceras med fossila bränslen i olika geografiska områden, uttryckt i ton koldioxid per megawattimme (tCO₂/MWh),

5) *faktisk produktion* anläggningens faktiska stödberättigande produktion under granskningsåret, uttryckt i ton per år,

6) *faktisk elförbrukning* anläggningens faktiska stödberättigande elförbrukning uttryckt i megawattimmar under granskningsåret,

RP 36/2022 rd

7) *utvecklingsåtgärd* en investering som medför direkta kostnader för verksamhetsutövaren eller någon annan åtgärd med hjälp av vilken verksamhetsutövaren utvecklar sin produktion så att den blir mer klimatneutral.

4 §

Förutsättningar för beviljande av stöd

Stöd kan beviljas om

- 1) verksamhetsutövaren har gjort en energibesiktning enligt 2 kap. i energieffektivitetslagen (1429/2014) eller att den är befriad från energibesiktning med stöd av 7 § i den lagen, och
- 2) verksamhetsutövaren täcker minst 30 procent av sin sammanlagda elförbrukning med el från koldioxidfria källor i fråga om de anläggningar på basis av vars uppgifter stöd söks.

Andra stora företag än sådana som avses i 3 § 6 punkten i energieffektivitetslagen ska uppfylla skyldigheten enligt 1 mom. 1 punkten senast det år som följer på beviljandet av stödet när stöd söks första gången.

Stöd beviljas inte om den anläggning på basis av vars uppgifter stöd söks upphör med sin verksamhet innan stödet beviljas. Anläggningen anses ha upphört med sin verksamhet om

- 1) det är tekniskt omöjligt att återuppta verksamheten, eller
- 2) verksamhetsutövaren inte kan visa att anläggningen återupptar sin verksamhet inom sex månader från det att verksamheten upphörde.

Stöd beviljas inte företag i svårigheter enligt definitionen i punkt 20 i kommissionens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter (2014/C 249/1).

5 §

Myndighetsuppgifter

Energimyndigheten utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag och svarar för de myndighetsuppgifter som föreskrivs i denna lag.

2 kap.

Stödbelopp

6 §

De år då stödet bestäms

Stöd beviljas verksamhetsutövaren på basis av uppgifterna för granskningsåren 2021–2025.

7 §

Stödets maximibelopp

Om det totala stödbelopp som söks är 150 miljoner euro per år eller lägre, är stödets andel 25 procent av de stödberättigande kostnaderna (*stödnivå*).

Om det totala stödbelopp som söks årligen, när stödnivån är 25 procent, överstiger 150 miljoner euro, fastställer Energimyndigheten den tillämpliga stödnivån så att det totala stödbelopp som beviljas inte överstiger 150 miljoner euro under året i fråga.

8 §

Fastställande av forwardpriset på utsläppsrätter

Energimyndigheten fastställer årligen det *Europeiska unionens forwardpris* som ska användas vid beräkningen av stödbeloppet, med vilket avses det aritmetiska medelvärdet för de dagliga ettåriga forwardpriserna (slutliga anbudspriser) i euro för leverans i december det år för vilket stödet beviljas, noterat på en utgående från handelsvolymen betraktat betydande koldioxidbörs inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet det kalenderår som föregår granskningsåret.

9 §

Beräkning av stödbeloppet vid tillämpning av effektivitetsriktmärke för elförbrukning

När ett effektivitetsriktmärke för elförbrukning står till förfogande för de produkter som tillverkas vid en anläggning, beräknas beloppet av årligt stöd genom att följande multipliceras med varandra:

- 1) stödnivån,
- 2) koldioxidutsläppsfaktorn, vars värde är 0,58,
- 3) Europeiska unionens forwardpris,
- 4) det effektivitetsriktmärke för elförbrukning som ska tillämpas, och
- 5) den faktiska produktionen.

Med *effektivitetsriktmärke för elförbrukning* avses den produktspecifika elförbrukningen uttryckt i megawattimmar per producerat ton i enlighet med bilaga 2. Effektivitetsriktmärkena för elförbrukning sjunker årligen från och med granskningsåret 2022 i enlighet med vad som anges i bilaga 2.

När utbyttbarheten mellan el och bränsle har fastställts i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/331 om fastställande av unionstäckande övergångsbestämmelser för harmoniserad gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt artikel 10a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG, nedan *kommissionens förordning om gratis tilldelning*, i fråga om de produkter som tillverkas i anläggningen, bestäms effektivitetsriktmärket för elförbrukning i enlighet med bilaga 3. De fastställda effektivitetsriktmärkena för elförbrukning sjunker årligen med 1,09 procent från och med granskningsåret 2022.

Energimyndigheten svarar för beräkningen av stödbeloppet.

Närmare bestämmelser om beräkningen av stödbeloppet utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Beräkning av stödbeloppet vid tillämpning av reservriktmärke för elförbrukning

När något effektivitetsriktmärke för elförbrukning inte står till förfogande för de produkter som tillverkas vid en anläggning, beräknas beloppet av årligt stöd genom att följande multipliceras med varandra:

- 1) stödnivån,
- 2) koldioxidutsläppsfaktorn, vars värde är 0,58,
- 3) Europeiska unionens forwardpris,
- 4) reservriktmärket för elförbrukning, och
- 5) den faktiska elförbrukningen.

Med *reservriktmärke för elförbrukning* avses en procentandel av den faktiska elförbrukningen. Procentandelen är 80 och den sjunker årligen med 1,09 procent från och med granskningsåret 2022.

RP 36/2022 rd

Energimyndigheten svarar för beräkningen av stödbeloppet.
Närmare bestämmelser om beräkningen av stödbeloppet utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Ansökan om och användning av stöd

11 §

Ansökan om stöd

Stöd söks genom att en ansökan ges in till Energimyndigheten. För inlämnandet av ansökningarna förvaltar Energimyndigheten ett elektroniskt ärendehanteringssystem.

Närmare bestämmelser om sättet och tidsfristen för inlämnande av stödansökan och innehållet i ansökan utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

Beviljande av stöd

Innan stöd beviljas ska Energimyndigheten kontrollera att de uppgifter som verksamhetsutövaren lämnar i sin ansökan enligt 11 § är heltäckande, tillförlitliga, trovärdiga och exakta.

Energimyndigheten beviljar stöd, om det i ansökan visas att förutsättningarna för att få stöd enligt denna lag är uppfyllda och det inte finns något i denna lag avsett hinder för att godkänna ansökan.

Närmare bestämmelser om beslutet om beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Utbetalning av stöd

Energimyndigheten ska betala stödet i enlighet med beslutet enligt 12 § senast före utgången av det kalenderår under vilket stöd har sökts.

Stöd betalas inte om Europeiska kommissionen i enlighet med rådets förordning (EU) 2015/1589 om genomförandebestämmelser för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt har avbrutit utbetalningen av stöd till den verksamhetsutövare som ansökt om stöd.

14 §

Användning av stöd

Verksamhetsutövaren ska använda minst 50 procent av det stöd som beviljats i enlighet med 12 § för en eller flera utvecklingsåtgärder som främjar uppnåendet av målen i Finland enligt 1 §. Stödet ska användas senast den 31 december 2028.

Stödet ska användas för verksamhetsutövarens sådana kostnader som uppkommer på grund av utvecklingsåtgärderna och som inte omfattas av stöd som betraktas som statligt stöd.

Verksamhetsutövaren ska lämna in en plan för användning av det beviljade stödet till Energimyndigheten för godkännande.

Verksamhetsutövaren ska vid stödperiodens utgång lämna Energimyndigheten uppgifter om användningen av stödet.

RP 36/2022 rd

Närmare bestämmelser om utvecklingsåtgärderna, förutsättningar och godtagbara kostnader för dem samt lämnandet och behandlingen av uppgifter om utvecklingsåtgärderna och deras kostnader utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 kap.

Tillsyn

15 §

Rätt att få uppgifter

Energimyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att av verksamhetsutövaren, den elproducent som levererar el till verksamhetsutövaren samt av elnätsinnehavaren få nödvändiga uppgifter för tillsynen över efterlevnaden av denna lag.

Trots sekretessbestämmelserna har Energimyndigheten rätt att för tillsynen över efterlevnaden av denna lag från myndigheter få nödvändiga uppgifter om

- 1) verksamhetsutövarens elförbrukning, produktion och användning av stödet,
- 2) investeringsstöd och andra statliga stöd som verksamhetsutövaren har fått, och
- 3) sådana andra än i 1 och 2 mom. avsedda omständigheter om verksamhetsutövaren som är av väsentlig betydelse med tanke på beviljande, bestämmande, utbetalning, villkor som gäller mottagaren eller återkrav av stöd enligt denna lag.

16 §

Utlämnande av uppgifter

Energimyndigheten har, när det är nödvändigt, trots sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information som myndigheten har fått vid fullgörandet av sina uppgifter enligt denna lag till arbets- och näringsministeriet samt till den behöriga EU-institutionen eller något annat EU-organ, om detta krävs enligt Europeiska unionens lagstiftning eller någon annan förpliktelse som har samband med Finlands medlemskap i Europeiska unionen.

17 §

Myndighetens inspektionsrätt

Energimyndigheten har rätt att få tillträde till anläggningar, lokaler och utrymmen samt områden som verksamhetsutövaren besitter, om det är nödvändigt för tillsynen enligt denna lag, och att utföra inspektioner och vidta andra behövliga tillsynsåtgärder där. Tillsynsåtgärder får dock vidtas i utrymmen som är avsedda för stadigvarande boende endast om det finns anledning att misstänka att ett brott enligt 16 kap. 8 § eller 29 kap. 5 eller 6 § i strafflagen (39/1889) har begåtts och inspektionen är nödvändig för att utreda de omständigheter som är föremål för inspektionen.

Vid en inspektion har Energimyndigheten rätt att omhänderta handlingar och annat material som tillhör verksamhetsutövaren, elproducenten eller elnätsinnehavaren, om det är nödvändigt för att syftet med inspektionen ska nås. Materialet ska återlämnas så snart det inte längre behövs för inspektionen.

18 §

Rättelse av förseelse eller försummelse

47

RP 36/2022 rd

Energimyndigheten kan ålägga den som bryter mot denna lag att fullgöra sin skyldighet.
Energimyndigheten kan förena ett förbud eller åläggande som den meddelat med stöd av denna lag med vite eller med hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande.

19 §

Handräckning

Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning finns i 9 kap. 1 § i polislagen (872/2011). Inom sitt ansvarsområde är tullmyndigheterna vid behov skyldiga att ge handräckning för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och reglerna om statligt stöd.

20 §

Hänvisning till strafflagen

Bestämmelser om straff för ingivande av osant intyg till myndighet finns i 16 kap. 8 § i strafflagen och bestämmelser om straff för subventionsbedrägeri i 29 kap. 5 och 6 § i strafflagen.

5 kap.

Återbetalning och återkrav av stöd

21 §

Återbetalning

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål betala tillbaka ett stöd enligt denna lag, eller en del av stödet, som denna fått på felaktiga grunder, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Om det belopp som ska återbetalas uppgår till högst 100 euro behöver det inte återbetalas.

22 §

Återkrav

Energimyndigheten ska genom sitt beslut bestämma att det stöd enligt denna lag, eller en del av stödet, som redan betalats ut ska återkrävas, om verksamhetsutövaren har låtit bli att återbetala sådant stöd eller en del av stödet enligt denna lag som enligt 21 § ska återbetalas.

Energimyndigheten kan bestämma att en del av det utbetalda stödet ska återkrävas, om verksamhetsutövaren har förfarit i strid med 14 §.

På återkrav tillämpas dessutom vad som i 21 § 3 punkten i statsunderstödslagen föreskrivs om återkrav av statsunderstöd.

23 §

Ränta och dröjsmålsränta

På ränta och dröjsmålsränta som ska betalas på det belopp som ska återbetalas eller återkrävas tillämpas vad som i 24 § i statsunderstödslagen föreskrivs om ränta och dröjsmålsränta på statsunderstöd som ska återbetalas eller återkrävas och i 25 § i den lagen föreskrivs om dröjsmålsränta.

RP 36/2022 rd

24 §

Frist för återkrav och återbetalning samt preskriptionstid

Energimyndigheten ska fatta beslut om återkrav av stöd utan dröjsmål efter det att en omständighet som avses i 22 § har kommit till Energimyndighetens kännedom.

Ett återkrav av stöd eller ränta eller dröjsmålsränta på stödet får inte längre inledas när det har gått tio år från det att stödet i fråga beviljades. På motsvarande sätt upphör skyldigheten enligt 21 § att återbetala stödet att gälla när det har gått tio år från det att stödet i fråga beviljades.

25 §

Kvittning

Energimyndigheten kan besluta om kvittning av det belopp som ska återbetalas enligt 21 § eller återkrävas enligt 22 § mot det stöd som Energimyndigheten beviljat. Verksamhetsutövaren ska höras i enlighet med 34 § i förvaltningslagen (434/2003) innan något beslut fattas.

Dagen för kvittning av det belopp som ska återbetalas eller återkrävas är den dag då beslutet har meddelats. Ränta på återbetalningen samt dröjsmålsränta beräknas till och med kvittningsdagen.

Vid förfarandet iakttas till övriga delar förvaltningslagen.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

26 §

Begäran om omprövning och ändringssökande

Omprövning av ett beslut som avses i 12, 14, 22 och 25 § får begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen.

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

27 §

Verkställighet av beslut

Ett i 12, 14 och 25 § avsett beslut får verkställas trots ändringssökande, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Ett i 18 § 1 mom. och 22 § avsett beslut ska iakttas trots att ändring har sökts, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

28 §

Avgifter

Bestämmelser om de allmänna grunderna för när Energimyndighetens prestationer enligt denna lag är avgiftsbelagda, om de allmänna grunderna för storleken på avgifterna och om övriga grunder för avgifterna finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

RP 36/2022 rd

Avgifter och kostnader enligt denna lag får drivas in utan dom eller beslut med iakttagande av lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

29 §

Bevaring av uppgifter

Verksamhetsutövaren ska bevara det material som hänför sig till stödet i tio år från tidpunkten då stödet beviljades.

Energimyndigheten ska ha detaljerad bokföring över samtliga åtgärder i samband med beviljandet av stöd. Bokföringen ska innehålla alla uppgifter som behövs för att visa att villkoren för stödberättigande kostnader och för den högsta tillåtna stödnivån är uppfyllda. Uppgifterna ska bevaras i tio år från tidpunkten då stödet beviljades och de ska lämnas till Europeiska kommissionen på begäran.

30 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den xx xxxx 2022.

Denna lag tillämpas på utvecklingsåtgärder som medför kostnader för verksamhetsutövaren efter lagens ikraftträdande. Det beviljade stödet ska i enlighet med 14 § riktas till kostnader som uppkommit efter lagens ikraftträdande.

Genom denna lag upphävs lagen om kompensering av indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter (138/2017).

RP 36/2022 rd

Bilaga 1

Sektorer och delsektorer som löper avsevärd risk för koldioxidläckage och är berättigade till stöd

NACE-kod	Sektorns benämning
14.11	Tillverkning av läderkläder
24.42	Aluminiumtillverkning
20.13	Tillverkning av andra oorganiska baskemikalier
24.43	Framställning av bly, zink och tenn
24.10	Framställning av järn, stål och ferrolegeringar
17.12	Pappers- och papptillverkning
17.11	Massatillverkning
19.20	Tillverkning av produkter av raffinerad petroleum
24.44	Framställning av koppar
24.45	Framställning av andra metaller
20.16.40.15	Polyetylenglykol och andra polyeteralkoholer, i obearbetad form
24.51	Gjutning av järn
23.14.12.10	Glasfibermattor
23.14.12.30	Tunna dukar av glasfibrer
20.11.11.50	Väte
20.11.12.90	Oorganiska syreföreningar av ickemetaller

RP 36/2022 rd

Bilaga 2

Effektivitetsriktmärken för elförbrukning för vissa produkter som omfattas av NACE-koderna i bilaga 1

NACE4	Produkt-riktmärke	Rikt-märkes-värde 2021	Rikt-märkes-enhet	Produktions-enhet	Årlig minskningssats, %	Produktdefinition	Processer som omfattas av produkt-riktmärke	Relevant Prodcom-kod	Beskrivning
17.11	Kemisk massa av ved	0,904	MWh/t 90 % sdt	Ton kemisk trämassa	1,09	Dissolvingmassa av ved	Alla processer som är direkt eller indirekt kopplade till framställning av kemisk massa, inklusive torkning, tvättning och sållning samt blekning	17.11.11.00	Dissolvingmassa av ved
17.11	Kemisk massa av ved	0,329	MWh/t 90 % sdt	Ton kemisk trämassa	1,09	Sodamassa och sulfatmassa, av ved, med undantag av dissolvingmassa		17.11.12.00	Sodamassa och sulfatmassa, av ved, med undantag av dissolvingmassa
17.11	Kemisk massa av ved	0,443	MWh/t 90 % sdt	Ton kemisk trämassa	1,09	Sulfitmassa av ved, med undantag av dissolvingmassa		17.11.13.00	Sulfitmassa av ved, med undantag av dissolvingmassa
17.11	Halvkemisk massa av ved	0,443	MWh/t 90 % sdt	Ton halvkemisk massa av ved	1,09	Halvkemisk massa av ved		17.11.14.00	Mekanisk massa av ved; halvkemisk massa av ved; massa av andra fibrösa cellulosa material än ved
17.11	Mekanisk massa	Reservriktmärke för elförbrukning			1,09	Mekanisk massa	Alla processer som är direkt eller indirekt kopplade till produktion av mekanisk massa, inklusive träbehandling, raffinering, tvättning, blekning, värmeåtervinning		
17.11	Returpapper	0,260	MWh/t 90 % sdt	Ton returpapper	1,09	Returpapper	Alla processer		

RP 36/2022 rd

NACE4	Produkt-riktmärke	Rikt-märkes-värde 2021	Rikt-märkes-enhet	Produktions-enhet	Årlig minskningssats, %	Produktdefinition	Processer som omfattas av produktriktmärke	Relevant Prodcod-kod	Beskrivning
17.11	Avsvärtat returpapper	0,390	MWh/t produkt	Ton avsvärtat returpapper	1,09	Avsvärtat returpapper	som är direkt eller indirekt kopplade till framställning av returpapper, inklusive förtjockning och dispersion samt blekning		
17.12	Tidningspapper	0,801	MWh/t produkt	Ton tidningspapper	1,09	Tidningspapper	Alla processer som är direkt eller indirekt kopplade till papperstillverkning, inklusive raffinering, pressning och termisk torkning	17.12.11.00	Tidningspapper
17.12	Obestruket finpapper	0,645	MWh/t produkt	Ton obestruket finpapper	1,09	Obestruket finpapper		17.12.12.00 17.12.13.00 17.12.14.10 17.12.14.35 17.12.14.39 17.12.14.50 17.12.14.70	Obestruket finpapper
17.12	Bestruket finpapper	0,538	MWh/t produkt	Ton bestruket finpapper	1,09	Bestruket finpapper		17.12.73.36 17.12.73.60 17.12.73.75 17.12.73.79 17.12.76.00	Bestruket finpapper
17.12	Mjukpapper	0,925	MWh/t produkt	Ton mjukpapper	1,09	Mjukpapper		17.12.20.30 17.12.20.55 17.12.20.57 17.12.20.90	Mjukpapper
17.12	Testliner och fluting	0,390	MWh/t produkt	Ton papper	1,09	Testliner och fluting		17.12.33.00 17.12.34.00	Testliner och fluting
17.12	Obestruken kartong	0,268	MWh/t produkt	Ton kartong	1,09	Obestruken kartong		17.12.31.00 17.12.32.00 17.12.42.60 17.12.42.80 17.12.51.10 17.12.59.10	Obestruken kartong

RP 36/2022 rd

NACE4	Produkt- riktmärke	Rikt- märkes- värde 2021	Rikt- märkes- enhet	Produktions- enhet	Årlig minskningssats, %	Produktdefinition	Processer som omfattas av pro- duktriikt- märke	Relevant Prodecom- kod	Beskrivning
17.12	Bestruken kartong	0,403	MWh/t produkt	Ton kartong	1,09	Bestruken kar- tong		17.12.75.00 17.12.77.55 17.12.77.59 17.12.78.20 17.12.78.50 17.12.79.53 17.12.79.55	Bestruken kartong
17.12	Bestruken kartong	0,403	MWh/t produkt	Ton kartong	1,09	Bestruken kar- tong		17.12.75.00 17.12.77.55 17.12.77.59 17.12.78.20 17.12.78.50 17.12.79.53 17.12.79.55	Bestruken kartong
20.13	Svavelsyra	0,056	MWh/t produkt	Ton svavel- syra	1,09	Svavelsyra; oleum (rykande svavel- syra)	Alla pro- cesser som är direkt el- ler indirekt kopplade till pro- duktion av svavelsyra	20.13.24.34	Svavelsyra; oleum (rykande svavelsyra)
20.13	Klor	1,846	MWh/t produkt	Ton klor	1,09	Klor	Alla pro- cesser som är direkt el- ler indirekt kopplade till elektro- lysenheten, inbegripet hjälpstrust- ning	20.13.21.11	Klor
20.13	Kisel	11,87	MWh/t produkt	Ton kisel	1,09	Kisel. Kisel an- nan än sådan som innehåller minst 99,99 vikt- procent kisel	Alla pro- cesser som är direkt el- ler indirekt kopplade till pro- duktion av kisel	20.13.21.70	Kisel. Kisel annan än så- dan som in- nehåller minst 99,99 viktprocent kisel
20.13	Kisel	60	MWh/t produkt	Ton kisel	1,09	Kisel som innehå- ller minst 99,99 viktprocent kisel	Alla pro- cesser som är direkt el- ler indirekt kopplade till ugnen, inbegripet hjälpstrust- ning	20.13.21.60	Kisel som in- nehåller minst 99,99 viktpro- cent kisel

RP 36/2022 rd

NACE4	Produkt-riktmärke	Rikt-märkes-värde 2021	Rikt-märkes-enhet	Produktions-enhet	Årlig minskningssats, %	Produktdefinition	Processer som omfattas av produktriktmärke	Relevant Prodecom-kod	Beskrivning
20.13	Kiselkarbid	6,2	MWh/t produkt	Ton kiselkarbid	1,09	Råstål: olegerat stål erhållet genom andra processer än i elektrougn	Alla processer som är direkt eller indirekt kopplade till produktion av kiselkarbid	20.13.64.10	Kisel. Kiselkarbid (karborundum), även inte kemiskt definierad
24.10	Syrgasblåst stål	0,03385	MWh/t produkt	Ton råstål (gjutet)	0,60	Råstål: legerat stål, ej rostfritt, erhållet genom andra processer än i elektrougn	Sekundär metallurgi, förvärmning av eldfasta material, hjälpprocesser (i synnerhet avlägsnande av damm) och gjutanläggningar fram till avskärning av råstålsprodukter	24.10.T1.22	Råstål: olegerat stål erhållet genom andra processer än i elektrougn
24.10						24.10.T1.32		Råstål: legerat stål, ej rostfritt, erhållet genom andra processer än i elektrougn	
24.10						24.10.T1.42		Råstål: rostfritt och värmebeständigt stål erhållet genom andra processer än i elektrougn	
24.10	Ferromangan	2,2	MWh/t produkt	Ferromangan innehållande mer än 2 viktprocent kol	2,03	Ferromangan, innehållande mer än 2 viktprocent kol, med kornstorlek på högst 5 mm och innehållande mer än 65 viktprocent mangan		24.10.12.10	Ferromangan, innehållande mer än 2 viktprocent kol, med kornstorlek på högst 5 mm och innehållande mer än 65 viktprocent mangan

RP 36/2022 rd

NACE4	Produkt- riktmärke	Rikt- märkes- värde 2021	Rikt- märkes- enhet	Produktions- enhet	Årlig minskningssats, %	Produktdefinition	Processer som omfat- tas av pro- duktriikt- märke	Relevant Prodecom- kod	Beskrivning
24.10				Ferro- mangan in- nehållande mer än 2 viktprocent kol		Annan ferro- mangan, inne- hållande mer än 2 viktprocent kol (utom ferro- mangan med kornstorlek på högst 5 mm och innehållande mer än 65 vikt- procent mangan)		24.10.12.20	Annan ferro- mangan, inne- hållande mer än 2 viktpro- cent kol (utom ferromangan med kornstor- lek på högst 5 mm och inne- hållande mer än 65 viktpro- cent mangan)
24.10	Ferroman- gan	1,4	MWh/t produkt	Ferro- mangan in- nehållande högst 2 viktprocent kol	1,09	Annan ferro- mangan, inne- hållande högst 2 viktprocent kol		24.10.12.25	Annan ferro- mangan, in- nehållande högst 2 vikt- procent kol
24.10	Ferrokisel	8,54	MWh/t produkt	Ferrokisel innehål- lande mer än 55 vikt- procent ki- sel	1,09	Ferrokisel inne- hållande mer än 55 viktprocent kisel		24.10.12.35	Ferrokisel innehållande mer än 55 viktprocent kisel
24.10	Ferrokisel	Reservriktmärke för elförbrukning			1,09			24.10.12.36	Ferrokisel, innehållande högst 55 viktprocent kisel och minst 4 men högst 10 viktprocent magnesium
24.10	Ferronickel	9,28	MWh/t produkt	Ferronickel	1,09	Ferronickel		24.10.12.40	Ferronickel
24.10	Fer- rokiselman- gan	3,419	MWh/t produkt	Fer- rokiselman- gan	1,12	Ferrokiselman- gan		24.10.12.45	Fer- rokiselman- gan
24.42	Primäralu- minium	13,90	MWh/t produkt	Obearbetat olegerat alu- minium	0,25	Obearbetat olege- rat aluminium från elektrolys	Obearbetat olegerat aluminium från elekt-	24.42.11.30	Obearbetat olegerat alu- minium (utom pulver och fjäll)

RP 36/2022 rd

NACE4	Produkt- riktmärke	Rikt- märkes- värde 2021	Rikt- märkes- enhet	Produktions- enhet	Årlig minskningssats, %	Produktdefinition	Processer som omfat- tas av pro- duktriikt- märke	Relevant Prodecom- kod	Beskrivning
							rolys, in- klusive för- orenings- begrän- sande an- ordningar, hjälppro- cesser och gjuthus; detta inbe- griper även anodan- läggningar (prebake- anoder). Om anoder tillhand- hålls från en fri- stående an- läggning i EU bör den anlägg- ningen inte kompense- ras. Om anoder pro- duceras utanför EU kan en kor- rigering tillämpas.	24.42.11.53	Obearbetat aluminium, primära alu- miniumlege- ringar (utom pulver och fjäll av alu- minium)
								24.42.11.54	Obearbetade aluminium- legeringar (utom pulver och fjäll av aluminium)
24.42	Alumini- umoxid (raf- finering)	0,20	MWh/t produkt	Alumini- umoxid	1,11		Alla pro- cesser som är di- rekt eller indirekt kopplade till pro- duktion av alumi- niumoxid	24.42.12.00	Alumini- umoxid (ej konstgjord korund)
24.43	Zinkel- ektrolys	3,994	MWh/t produkt	Zink	0,01	Obearbetad zink	Alla pro- cesser som är di- rekt eller indirekt kopplade	24.43.12.30	Obearbetad zink, olege- rad (ej stoft, pulver och fjäll av zink)

RP 36/2022 rd

NACE4	Produkt-riktmärke	Rikt-märkes-värde 2021	Rikt-märkes-enhet	Produktions-enhet	Årlig minskningssats, %	Produktdefinition	Processer som omfattas av produktriktmärke	Relevant Prodecom-kod	Beskrivning
							till zinkelektrolysenheten, inbegripet hjälputrustning	24.43.12.50	Obearbetad zink, zinklegeringar (ej stoft, pulver och fjäll av zink)
24.44	Obearbetad raffinerad koppar	0,31	MWh/t produkt	Katodkoppar	1,09	Katodkoppar	Alla processer som är direkt eller indirekt kopplade till den elektrolytiska raffineringprocessen, inklusive anodfrämställning på plats där så är lämpligt	24.44.13.30	Raffinerad koppar i obearbetad form (utom valsade, strängpressade eller smidda sinttrade varor)

Bestämmelserna i kommissionens förordning om gratis tilldelning är tillämpliga på de produktionsenheter, definitioner och processer som omfattas enligt bilaga 2.

Bilaga 3

Fastställande av effektivitetsriktmärken för elförbrukning för produkter för vilka utbytbarenheten mellan elektricitet och bränsle har fastställts

Effektivitetsriktmärket för elförbrukning härleds ur produktriktmärket enligt riktmarkesförordningen (EU) 2021/447 som följer:

Effektivitetsriktmärke för elförbrukning = produktriktmarke (tCO₂/t) x andel relevanta indirekta utsläpp under referensperioden 2014–2018 (%) / genomsnittlig europeisk faktor för utsläppsintensitet (tCO₂/MWh).

Den genomsnittliga europeiska faktorn för utsläppsintensitet är 0,376 tCO₂/MWh.

Andelen relevanta indirekta utsläpp under referensperioden bestäms enligt följande:

Andel relevanta indirekta utsläpp = relevanta indirekta utsläpp / (sammanlagda direkta utsläpp + relevanta indirekta utsläpp)

De relevanta indirekta utsläppen och sammanlagda direkta utsläppen fastställs i enlighet med kommissionens förordning om gratis tilldelning.

Helsingfors den 31 mars 2022

Statsminister

Sanna Marin

Näringsminister Mika Lintilä

Statsrådets förordning

om elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av lagen om elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin (xxx/2022):

1 §

Beräkning av stödbeloppet vid tillämpning av effektivitetsriktmärke för elförbrukning

Stödbeloppet beräknas separat för varje produkt som anges i bilaga 2 till lagen om elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin (xxx/xxxx), nedan *lagen om elektrifieringsstöd*. Vid beräkningen av stödbeloppet används den faktiska produktionen för varje produkt.

2 §

Beräkning av stödbeloppet vid tillämpning av reservriktmärke för elförbrukning

Den faktiska elförbrukning som ska användas vid beräkningen av stödbeloppet ska basera sig på den gemensamt mätta elförbrukningen för de produkter på vilka ett reservriktmärke för elförbrukning tillämpas. Om en gemensamt mätt elförbrukning inte kan användas, ska den faktiska elförbrukningen basera sig på produktspecifikt mätt elförbrukning. Om en mätt elförbrukning inte kan användas, ska den faktiska elförbrukningen basera sig på ett kalkylerat värde som bestäms utifrån förhållandet mellan de produkter på vilka ett reservriktmärke för elförbrukning tillämpas och mängden producerat ton för den övriga produktionen vid anläggningen.

3 §

Beräkning av stödbeloppet när anläggningen också producerar icke stödberättigande produkter

Om anläggningen tillverkar stödberättigande produkter och produkter som inte är stödberättigande, ska det högsta stöd som betalas ut beräknas endast för de produkter som är stödberättigande.

4 §

Lämnande av ansökan

Stödansökan ska lämnas in till Energimyndigheten senast den 30 xxx året efter granskningsåret. Stödansökan för granskningsåret 2021 ska dock lämnas in till Energimyndigheten senast den 30 xx 2022.

Verksamhetsutövaren ska lämna in stödansökan via det elektroniska ärendehanteringssystem som Energimyndigheten förvaltar. Vid behov kan stödansökan också lämnas in på något annat sätt än via det elektroniska ärendehanteringssystemet.

5 §

Uppgifter som ska lämnas vid ansökan om stöd

En verksamhetsutövare som ansöker om stöd ska lämna Energimyndigheten följande uppgifter om sig själv:

- 1) namn,
- 2) företags- och organisationsnummer,
- 3) kontaktuppgifter,
- 4) kontaktuppgifter för utbetalning av stödet,
- 5) en redogörelse för huruvida verksamhetsutövaren i enlighet med 6 § 1 punkten i energieffektivitetslagen (1429/2014) är skyldig att genomföra en energibesiktning av företaget enligt 4 § i den lagen,
- 6) en redogörelse för genomförandet av energibesiktning i enlighet med 2 kap. i energieffektivitetslagen,
en redogörelse för befrielse från genomförande av energibesiktning med stöd av 7 § i energieffektivitetslagen, eller
en redogörelse för att verksamhetsutövaren har befriats från skyldigheten att lämna uppgifter med stöd av 4 § 2 mom. i lagen om elektrifieringsstöd,
- 7) en redogörelse för andelen koldioxidfri el av verksamhetsutövarens sammanlagda elförbrukning i enlighet med 4 § i lagen om elektrifieringsstöd under granskningsåret för de anläggningar på basis av vars uppgifter stöd söks,
- 8) en redogörelse för att verksamhetsutövaren inte i enlighet med 4 § 4 mom. i lagen om lagen om elektrifieringsstöd är ett företag i svårigheter.

Vid ansökan om stöd ska verksamhetsutövaren dessutom lämna Energimyndigheten följande uppgifter om den anläggning på basis av vars uppgifter stöd söks:

- 1) anläggningens namn,
- 2) anläggningens läge på nivån Nuts 2 eller på en mer detaljerad nivå,
- 3) en redogörelse för de sektorer där anläggningen är verksam,
- 4) det granskningsår på basis av vars uppgifter stöd söks,
- 5) en redogörelse för anläggningens verksamhet, och
- 6) en redogörelse för anläggningens drift när stöd söks. Om anläggningens verksamhet upphör i enlighet med 4 § i lagen om elektrifieringsstöd, ska verksamhetsutövaren utan dröjsmål lämna en redogörelse för detta till Energimyndigheten.

6 §

Uppgifter som ska lämnas vid ansökan om stöd när effektivitetsriktmärke för elförbrukning tillämpas

När ett effektivitetsriktmärke för elförbrukning står till förfogande för de produkter som tillverkas vid en anläggning, ska verksamhetsutövaren vid ansökan om stöd, utöver vad som förutsätts enligt 5 §, till Energimyndigheten lämna in en redogörelse för anläggningens totalproduktion och den faktiska produktionen för varje produkt för vilken stöd söks.

När utbytbarheten mellan el och bränsle har fastställts i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/331, ska verksamhetsutövaren lämna in en redogörelse för de sammanlagda direkta utsläppen och relevanta indirekta utsläppen per anläggning i enlighet med bilaga 3 till lagen om elektrifieringsstöd.

7 §

Uppgifter som ska lämnas vid ansökan om stöd när reservriktmärke för elförbrukning tillämpas

RP 36/2022 rd

När ett reservriktmärke för elförbrukning tillämpas på de produkter som tillverkas vid en anläggning, ska verksamhetsutövaren vid ansökan om stöd, utöver vad som förutsätts enligt 5 §, till Energimyndigheten lämna in en redogörelse för anläggningens totala elförbrukning och faktiska elförbrukning.

8 §

Beslut om beviljande av stöd

Av Energimyndighetens beslut enligt 12 § i lagen om elektrifieringsstöd ska framgå den verksamhetsutövare som får stödet och den anläggning på basis av vars uppgifter stödet har beräknats. Av beslutet ska framgå beloppet av det stöd som beviljas samt för varje sektor eller delsektor de omständigheter som inverkat på stödbeloppet.

Energimyndigheten ska i beslutet ange det stödbelopp som verksamhetsutövaren ska använda för utvecklingsåtgärder för att uppfylla kravet på användningen av stödet enligt 14 § i lagen om elektrifieringsstöd.

9 §

Plan för användning av stödet

En verksamhetsutövare som har beviljats stöd i enlighet med 12 § i lagen om elektrifieringsstöd ska göra upp en plan för användning av stödet i enlighet med 14 § i den lagen.

Planen för användning av stödet ska lämnas in till Energimyndigheten senast den 30 xxx året efter det år då stödet beviljades, när stödet har ansökts för första gången. För inlämnandet av planen förvaltar Energimyndigheten ett elektroniskt ärendehanteringssystem.

10 §

Uppgifter som ska anges i planen för användning av stödet

Verksamhetsutövaren ska i planen för användning av stödet ange följande uppgifter om sig själv:

- 1) namn,
- 2) företags- och organisationsnummer,
- 3) behövliga kontaktuppgifter,
- 4) den eller de anläggningar på basis av vars uppgifter planen för det beviljade stödet gäller.

Dessutom ska verksamhetsutövaren i planen för användning av stödet lämna följande uppgifter för varje utvecklingsåtgärd som det beviljade stödet används för:

- 1) namnet på utvecklingsåtgärden,
- 2) den eller de kommuner där utvecklingsåtgärden i huvudsak genomförs,
- 3) redogörelser för utvecklingsåtgärden, dess genomförandeplan och tidtabellen för genomförandet,
- 4) en redogörelse för hur utvecklingsåtgärden förväntas främja koldioxidneutraliteten,
- 5) redogörelser för utvecklingsåtgärdens faktiska eller uppskattade godtagbara kostnader och tidpunkten för deras uppkomst,
- 6) en redogörelse för att kostnaderna för utvecklingsåtgärden inte är föremål för sådana verksamhetsstöd som kan betraktas som statligt stöd.

11 §

Godkännande av planen för användning av stödet

RP 36/2022 rd

Energimyndigheten godkänner planen för användning av stödet, om de krav som anges i lagen om elektrifieringsstöd och i denna förordning uppfylls och det inte föreligger något hinder för godkännande enligt den lagen eller denna förordning.

Av Energimyndighetens beslut ska framgå verksamhetsutövaren och den eller de anläggningar på basis av vars uppgifter stödet har beviljats.

12 §

Ändring av planen för användning av stödet

Verksamhetsutövaren ska ändra planen för användning av stödet när en i planen godkänd utvecklingsåtgärd ändras väsentligt, när utvecklingsåtgärden ersätts med en annan utvecklingsåtgärd eller när verksamhetsutövaren fogar en ny utvecklingsåtgärd till planen.

Den ändrade planen för användning av stödet ska lämnas till Energimyndigheten senast den 30 xxx efter ändringen.

13 §

Godkännande av en ändrad plan för användning av stödet

Energimyndigheten godkänner en ändrad plan för användning av stödet, om de krav som anges i lagen om elektrifieringsstöd och i denna förordning uppfylls och det inte föreligger något hinder för godkännande enligt den lagen eller denna förordning.

Av Energimyndighetens beslut ska framgå verksamhetsutövaren och den eller de anläggningar på basis av vars uppgifter stödet har beviljats och som berörs av den ändrade planen för användning av stödet.

14 §

Godtagbara kostnader för utvecklingsåtgärder

Med *godtagbara kostnader* avses kostnader för verksamhetsutövaren i anslutning till utvecklingsåtgärderna på grund av investeringar, anskaffningar, anskaffning av förnybar energi, forsknings- och utvecklingsverksamhet eller en kombination av dessa.

Investeringarna kan gälla materiella eller immateriella anläggningstillgångar. Med *anskaffningar* avses köp av omsättningstillgångar eller tjänster. Med *anskaffning av förnybar energi* avses köp av förnybar energi enligt 3 § i lagen om tillståndsförfaranden och vissa andra administrativa förfaranden i samband med produktionsanläggningar för förnybar energi (1145/2020) och/eller ursprungsgarantier för förnybar energi enligt 3 § i lagen om ursprungsgarantier för energi (1050/2021). Med *forsknings- och utvecklingsverksamhet* avses grundforskning, industriell forskning, experimentell utveckling och genomförbarhetsstudier samt kombinationer av dessa.

Godtagbara kostnader är inte verksamhetsutövarens omkostnader, representationsutgifter, frivilliga personförsäkringar, räntor eller andra finansieringskostnader, avgifter som baserar sig på lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992), avsättningar med tanke på kostnader, resekostnader, kostnader för anskaffning av kontorsmaskiner, bilar och andra motsvarande varaktiga konsumtionsvaror och inte heller de mervärdesskatter som verksamhetsutövaren har betalat. Kostnader som inkluderar mervärdesskatt kan godkännas, om de hänför sig till mervärdesskattefri verksamhet och den mervärdesskatt som betalas kvarstår som en slutlig utgift för verksamhetsutövaren. De ovannämnda kostnaderna ska vid behov särskiljas från de godtagbara kostnaderna för en utvecklingsåtgärd.

RP 36/2022 rd

Tagande i eget bruk av anläggningstillgångar, omsättningstillgångar, tjänster eller förnybar energi som verksamhetsutövaren själv producerar kan anses anknyta till utvecklingsåtgärden till den del detta medför godtagbara kostnader.

Kostnader för anskaffningar hos parter som står i ekonomisk intressegemenskap med verksamhetsutövaren kan uppges till den del verksamhetsutövaren visar att kostnaderna motsvarar självkostnadspriset. Parterna i en affärstransaktion står i ekonomisk intressegemenskap med varandra, om den ena parten kan utöva bestämmande inflytande eller betydande inflytande över den andra parten vid beslutsfattande om dess ekonomi och affärsverksamhet eller om en tredje part ensam eller tillsammans med sin närstående krets utövar bestämmande inflytande över båda parterna i affärstransaktionen.

De godtagbara kostnaderna ska ha uppkommit senast den 31 december 2028.

15 §

Hänföra de godtagbara kostnaderna De godtagbara kostnader som en verksamhetsutövare orsakas av investeringar, anskaffningar och anskaffning av förnybar energi i samband med utvecklingsåtgärderna ska hänföra sig till verksamheten vid den anläggning som har beviljats stöd i enlighet med lagen om elektrifieringsstöd.

Kostnaderna för anskaffningar i samband med utvecklingsåtgärder eller anskaffning av förnybar energi är godtagbara kostnader endast till den del föremålet för anskaffningen eller anskaffningen av förnybar energi används vid den anläggning som beviljats stöd i enlighet med lagen om elektrifieringsstöd.

De godtagbara kostnader som forsknings- och utvecklingsverksamhet medför för verksamhetsutövaren ska hänföra sig till verksamhetsutövarens verksamhet i Finland.

16 §

Verksamhetsutövarens bokföringsskyldighet

Verksamhetsutövaren ska som en del av sin bokföring enligt bokföringslagen (1336/1997) ha projektbokföring i fråga om kostnaderna för en utvecklingsåtgärd med hjälp av ett eget kostnadsställe eller konto eller på annat sätt så att användningen av stödet kan övervakas utan svårighet.

Verksamhetsutövaren ska bevara alla verifikationer och det övriga bokföringsmaterial som hänför sig till genomförandet av utvecklingsåtgärden på det sätt som avses i bokföringslagen.

17 §

Uppföljning av användningen av stödet och lämnande av redogörelse

Verksamhetsutövaren ska följa upp användningen av stödet för de utvecklingsåtgärder och godtagbara kostnader för dem som Energimyndigheten har godkänt i planen för användning av stödet.

Verksamhetsutövaren ska lämna Energimyndigheten en redogörelse för det använda stödet senast den 30 xx 2029. Till redogörelsen ska, om Energimyndigheten kräver det, fogas en revisionsrapport.

Verksamhetsutövaren ska på Energimyndighetens begäran lämna in en uppdaterad redogörelse för användningen av stödet också vid en annan tidpunkt än den som anges i 2 mom.

Denna förordning träder i kraft den 20 .